

mokslas menas literatūra

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1983

BALANDŽIO MĖN. 2 d. / APRIL 2, 1983

PART TWO — Nr. 65(13)

Šiame numery:

Nebe likimo aukos, o laisvi žmonės.
Pokalbis su „Beragio ožio metų“ autorium Kazimieru Barėnu.
Lietuviškieji margučiai — Antano Tamošaičio knyga.
Povaticaninės teologijos kryptys.
Aleksandro Radžiaus eilėraščiai.
Juozo Gučiaus prisiminimai.
Maralin Niskos ir Algio Grigo koncertas Chicagoje.
Aldonos Stempužienės ir Mirgos Bankaitės koncertas Clevelande.
Naujos knygos pirmu žvilgsniu.
Chicagos teatruose.
Nauji leidiniai.

Kertinė Parastė

Nebe likimo aukos, o laisvi žmonės

Vatikano II suvažiavimo dvidešimtmečio proga šiuose puslapiuose apie Bažnyčios atsinaujinimo sąlydį pasisakys penkiolika asmenų. Tarp šimto stambesnių minčių, keturi rašiusieji pabrėžė Bažnyčioje ryškėjantį kristocentriskumą: 1) Priskėlęs Kristus, laiko ir erdvės ir sąlygų neberibojamas, prieinamas visiems ir kiekvienam; 2) nebe įstatymai, tradicijos, ar net surašyti Dievo žodžiai, o pats Kristaus asmuo yra daugialypės krikščionių tikėjiminės kultūros stiprybė ir vienybė.

Būtų nuostabu, kad tik mažuma Kristų paminėtų. Tikriausiai tai yra todėl, kad gyvasis Kristus yra viso atsinaujinimo sąlyga, aptarimų prielaida ir kaitos šaltinis: gyvas jis, kaip gyvas jo Kūnas — tikintųjų šeima. Asmeninis ryšys su Kristumi bendruomenėje leidžia ir net skatina krikščionis kintančiose sąlygose naujai spręsti, gyventi, išsireikšti, skleisti pažintį su Viešpačiu.

Kristaus gyvumas yra ta tikrovė, kuri mūsų pastangoms rūpintis lietuvių bendruomeninėmis tradicijomis, bendrojo tikėjimo brendimu ir parapišiais tarnybomis gali teikti ypatingos šviesos ir viltingas. Bet tik Kristus — pažįstamas ir priimtas kaip gyvai veikiantis Asmuo, ne kaip ideja, institucija, dėsnių bei nuostatų simbolis ar tolimos praeities pavyzdingas atminimas.

Pažinę Kristų, pirmieji krikščionys neprivalėjo savęs suprasti kaip likimo aukas — vergus, skriaudžiamuosius, be teisius, neviltingai nuvargusios didžiulėje imperijoje, kuriuo religija buvo surišta su politika, ekonominė santvarka su socialiniu stoviu. Apaštalas Paulius kartoja ir kartoja, kad Priskėlusiam Kristuje visi yra laisvi. Ta vidinė laisvė pažymi visus, kuriuos vadiname šventaisiais ar pažįstame kaip pavyzdinčius tikintuosius.

Beje, jaustis likimo auka šiais laikais lygiai tokia pat stipri pagunda, kaip ir pirmaisiais krikščionių amžiais. Tremtiniai, okupuotieji, galinčių valstybių skruzdėliniai piliečiai ar gyventojai lengviau pasijunta, kad jie bejėgiai, smulkūs ir smulkmenose paskenė, negu, kad jie — galvas išskėlę krikščionys. (Cia prisimintina, kad pirmaisiais amžiais krikščionims buvo uždrausta per pamaldas atsiklaupyti, nes jie turi būti „atsikėlę“, kaip Kristus prisikėlęs).

Kristus prisikėlė, arba, kaip ankstyvesnieji Naujojo Testamento raštai rašo, buvo prikeltas kaip tik parodyti, įgyvendinti, kad žmogus šiame sužeistame ir nuvargusiame pasaulyje nėra likimo, tamsių jėgų išnaudojama auka. Jei vergiška laikysena netiesių dorovės srovių, neapkyntos, beviltiško jėgų įtakos menkina patį žmogų ir bendruomenę, kuriai priklauso, tai laisvo žmogaus sąjauja ar savęs supratimas jungia ir kelia asmenį ir jo ar jos bendruomenę. Asmeninis Kristaus pažinimas ir pripažinimas — sąlyga ir šaltinis tai bendruomenei prisikelti, pakelti savo galvą.

Labai geras krikščioniškos nuotaikos matas yra žmonių atsakomybė religinėje bendruomenėje. Jeigu Bažnyčioje nėra įgytų privilegijų ir teisų, o vienas bendras pašaukimas laisvai tikėti Kristų, tai atsakomybė toje bendruomenėje reikštis nesiribojama užimamomis pareigomis, išėtu mokslu, pripažinta (socialine) padėtimi bendruomenėje, tikintųjų šeimoje. Todėl lietuvių tarpe vis daugiau atsiranda esmenų, kurie ugdo mūsų tikintąją tautinę šeimą, garsiau kovodami už tai, kas krikščioniškai laisvai priklauso: atlidumas, pagarba kiekvienam asmeniui ir kultūrai, tarnyba nusikraustiesiems, viltinga

(Nukelta į 2 psl.)

Šviesos netirštiniu, gyvenimo nesaldinu

Pokalbis su „Beragio ožio metų“ autorium Kazimieru Barėnu

Kazimieras Barėnas, gyvenantis Anglijoje, yra vienas iš žymesnių išeivijos lietuvių prozininkų, išleidęs du stambius romanus ir keturias apsakymų knygas. Ilgus metus K. Barėnas redagavo „Europos lietuvių“ literatūros metraštį „Pradalgės“ ir buvo Nidos knygų leidyklos „Spiritus movens“. Neseniai Ateities leidykla išleido K. Barėno stambų, naują romaną „Beragio ožio metų“. Šia proga kreipėmės į autorių su pluoštu klausimų.

— Naujasis Jūsų roman „Beragio ožio metų“ jau spėjo sukelti dėmesio ir diskusijų skaitytojų tarpe. Sprendžiant iš pavadinimo, atrodytų, kad tai Jūsų ankstesnio romano „Tuboto gaidžio metų“ tęsinys. Ar tikrai taip?

— Taip, iš tikro tai yra „Tuboto gaidžio metų“ tęsinys. Tik ten Gasiūnas buvo visa ko viršūnė, o čia jau Ignacas Kaušpėdas, kuris ten dar tik piemenavo ir pusbernavo.

— Ar būtina pirma paskaiti „Tuboto gaidžio metų“ prieš sėdant prie beragio ožio?

— Ne, nemanau, kad būtina. Čia viskas prasideda maždaug iš naujo, nors kai kurios geografinės vietos tos pačios, nemaža ir žmonių yra tie patys. Žinoma, jeigu kas bus skaitęs „Tuboto gaidžio metų“, tam gal bus įdomiau ir šito veiksmo sekti.

— „Beragio ožio metų“ vaizduoja Lietuvos provincijos gyvenimą tarp dviejų pasaulinių karų. Labai įdomus detalus to laikotarpio aprašymas rodo, kad su tais laikais ir su tomis vietomis esate gerai susipažinęs. Ar klystume spėdami, kad romanas yra tam tikra prasme autobiografinis?

— Jeigu galvotume apie tą aplinką, kurioje veikia romane vaizduojamieji žmonės, apie

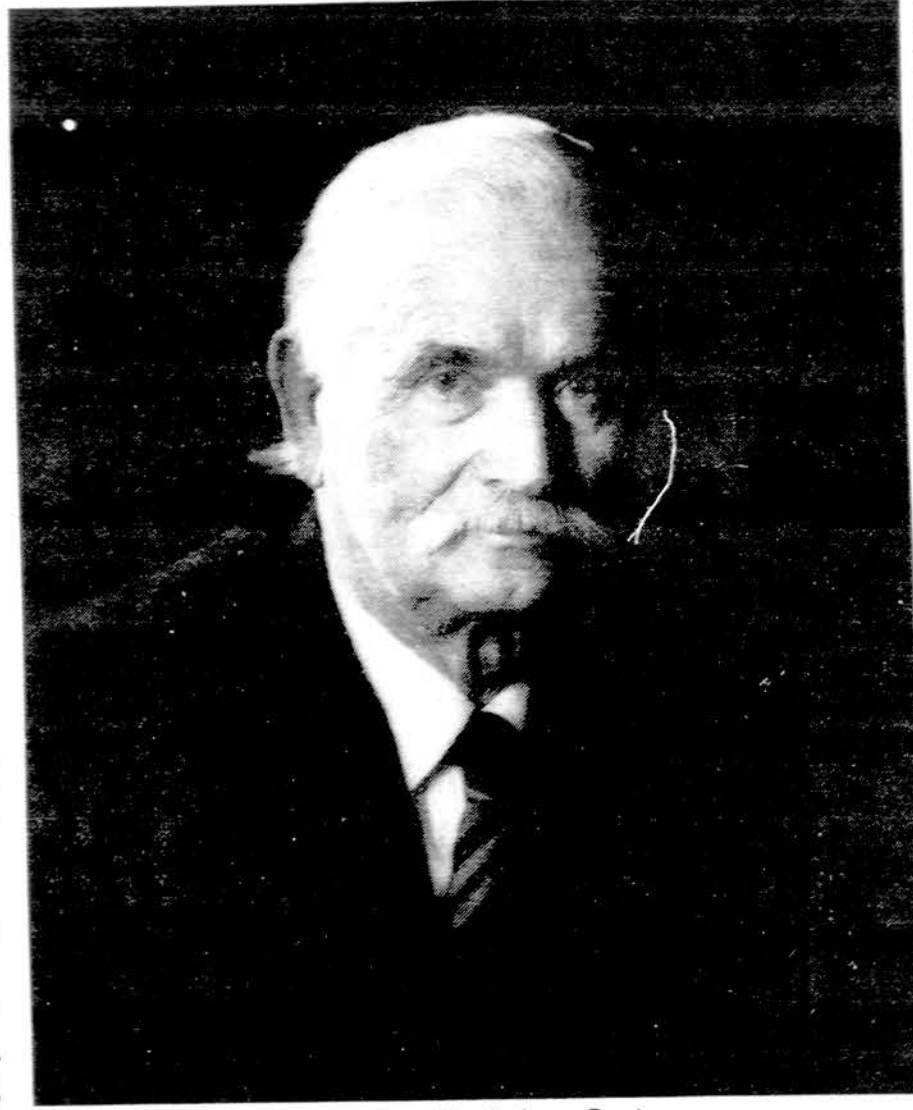
tas vietas, kuriomis jie vaikščioja, knyga iš tikro tam tikra prasme būtų autobiografinė. Turiu savo pažįstamą geografinę teritoriją ir joje piešiu man priimtą ir, rodos, pakankamai realų gyvenimą. Ignacas, aišku, nėra aš.

— Jaunesnis skaitytojas, pažinęs Lietuvos kaimą tik iš mūsų išeivijos literatūros, „Beragio ožio metuose“ gali pasijusti pakliuvęs į visai kitą, nepažįstamą kraštą. Jis žino, kad Lietuvos kaimiečiai buvo šviesūs, teigiamai nusiteikę žmonės, kad kaimuose vyravo smagių darbų pasiekimas gerbūvis. Tuo tarpu Jūsų romane ūkininkai yra ir tamsūs, ir pikti, ir nepakantūs žmogui, o kaimo klesti primityvumas ir gilus vargas. Kodėl Jūs rinkotės taip netradiciškai vaizduoti lietuvišką kaimą? Kuris vaizdas teisingesnis — ankstesnių išeivijos rašytojų ar Jūsų?

— Jeigu toks jaunas, svetur gyvenęs lietuvis iš tikro pasijustų patekęs į mano Lietuvą, kaip į nepažįstamą kraštą, tai sakytų, kad jį jau bus išlepinę romantiškesni rašytojai, kuriems viskas tik gražu, tik šviesu. Nežinau pasaulyje tokio krašto, kur viskas būtų idealu, nebent propaganda ten padidina saulę arba romanikai sukuria apie jį šviesių pasakų.

Bet mano kaimiečiai irgi dirba, kruta ir dar smagiai. Pasklaidykite tik tuos puslapius, kuriuose Urbas su savaisiais ir samdiniais kruta laukuose. Arba Samukai, tėvas ir sūnus, man rodos, tikras darbštumo pavyzdys. Tiesa, jausis jį pjauna dalgėmis, o ne kombainais, bet čia nieko nebūtina galėjęs jiems padėti...

Mano ūkininkai, rodos, ir pakankamai šviesūs ir supran-

Rašytojas Kazimieras Barėnas.

ta, ką ta šviesa reiškia. Gal ir smulkmena, kad Ignacas iš Albinos sužino, ką skaito muzikantas Katinas. Net du laikraščius! Būtų jau nebentūralu, jei sakytų, kad kiekvienose kaimo žmonių namuose stovi spinta, pilna knygų.

Kad jie supranta, ką reiškia šviesa, rodytų ir mokyti leidžiamieji vaikai. Į gimnaziją eina Petručionio duktė, Kniziaus sūnus ir duktė, našlės Voveraitienės sūnus, Rasina-vičiaus sūnus, Plevoko sūnus ir duktė.

Šalia jų mokslus išėina ir mažiau pasiturintieji vaikai, kaip Akelis, Karalevičius, Daniliūnas. O Kaušpėdas, net ir sargaudamas, šiaip taip baigia gimnaziją.

Ir pikti, nepakantūs nėra juk visi. Jeigu turite galvoje tą ypatingą atvejį, kai Gervydų kaimo ūkininkai, prisigėrę šamarlako, ėmė šventinti Vanką, tai sakytų, kad juos gi buvo apėmęs šėlas šitaip atsiskaityti su praeitimi ir pradėti ateitį — nubausti tuos, kurie jų akyse buvo kalti. Žinoma, tas šamarlakas labai daug nulėmė, o ir tą opepraciją jie atliko, kai dar matomos valdžios nebuvo.

O kai dėl Petručionio, kuris prieš Kaušpėdą užrėmė vartus, ką gi, tai luominis reikalas. Kaip Anglijoje, sako, gal dar negreit išnyks luominiai skirtumai, taip ir Lietuvoje jie nesvetimi buvo. Lordų nei serų neturėjome, tačiau ir Lietuvoje, kaip turbūt ir visame pasaulyje, kai kurie turtingi, aukštesnės vietos užimantieji ir šiek tiek galios turintieji prieš mažąjį žmogų mėgsta dažnai ne tik nosį užriesti, bet ir iš viso jį paskutinėje vietoje laikyti. Pinigas, turtas, užimamoji vieta daug jiems reiškia. Labai būdingai vieną tokių valdininkų savo atsiminimuose yra aptaręs dr. Kazys Grinius. Sako, šlapimais jam mušė į galvą, kaip pasijuto pasiekęs šiek tiek tokios galios.

Dar norėčiau, kad mane kas nors įtikintų, jog mano vaiz-

duojamasis kaimas iš tiesų yra primityvus. Rodos, kad ne. Rodos, kad toks, koks jis ir buvo. O kad jame vargo buvo, tai, žinoma, tiesa ir dar šventata. Kai dėl tų varguolių, kokie buvo Kaušpėdai, tai ščia jau negalėčiau nė per jotą nusileisti ir pasakyti, kad taip nebuvo. Buvo, sakyčiau ir kartočiau, buvo, kaipgi nebus buvę! Žinau, mačiau, pažįstu panašų gyvenimą.

Man rodos, kad esu kaip tik pavaizdavęs tradicinį kaimą. O ar mano kaimo vaizdas yra teisingesnis už kitų rašytojų, nesimčiau lyginti. Idealių kaimų nesu matęs, nesu apie tokius girdėjęs, ir jeigu kas sako, kad tobulų buvo, tai gal kur nors matė. Arba turi stiprų, patriotinius ar kokius kitais sumetimais paremtą norą sutirštinti šviesą, pasal-dinti gyvenimą, parodyti taip, kaip nebuvo — sukurti apie jį šviesią pasaką.

— Nėra ko slėpti, kad kai kurie skaitytojai Jūsų kaimu nepatenkinti. O kiti mano, kad iš viso Jūsų „Beragio ožio metų“ yra labai kontraversinis romanas, stačiai juodinant lietuvių gyvenimą. Dar kiti kaltina, kad Jūs ne tik nerodote jokių patriotizmo aprašų to laiko gyvenime, bet dar pasiūpote iš to, ką visi laikydavom tautiškai kilniais dalykais. Jautresni skaitytojai gal net kaltins, kad tokiu nepriklausomo Lietuvos vaizdavimu Jūs tik pasitarnausite komunistų propagandai. Ką Jūs ir visa tai pasakytumėte?

— Prieš porą ar trejetą metų viename vakare esu skaitęs gabalą iš tų „Beragio ožio metų“. Vienas šviesus lietuvis po to man ir sako: iš kurgi tu, Barėnai, dar vis pažįsti šitokią realų kaimą? Jis, tas tautietis, žinoma nebuvo skaitęs visos knygos. Gal jam ir būtų kas nors užkliuvę. Kai man pačiam, tai iki šiol atrodė ir dabar tebeatrodo, kad mano kaimas negalėtų niekam užkliuti. Kaimas, ir gana. Kaip

jau sakiau, ir šviesos supratimo jo žmonėms užtenka, ir laukų dirvonuoti, rodos, beveik niekas nepalieka, ir žmonių jame yra tokių gerų, kad nors prie žaidzos dėk, nors yra ir ne tokių aukaširdžių. Ir pažanga veržėsi į priekį. Kas yra skaitęs, pavyzdžiui, Pienocentro veiklos statistikas, tai bus matęs, kiek eksportui reikės mės turėjo sviestas. Tai Kalėnas štai įsigijo veislinį bulių, kuriuo naudojosi apylinkės ūkininkai, norėjusieji pienin-gesnių karvių užsiauginti. Pažanga, ar ne?

Kai dėl juodinimo, tai labai atsiprašau, jei kas net šitokių dalykus matytų. Lietuva nebuvo tobula valstybė; tai tiesa, kurią gali bandyti ginčyti tik užsispyrę tautiečiai arba tokie, kurie iš principo yra įsimylėję tik vieną spalvą, būtent, baltą. O kokia ji buvo, anot Vaižganto, šokia ar kiek kitokia, ji buvo mano ir visų mūsų Lietuva. Tai gi ir mano knygos daugumas veikėjų net ir nesiskundžia, kad ji negera. Tempia, ką likimas jiems paskyrė, ir gana. Kai kurie iš tų praščių gyvenančių dažniau piktesnį žodį pasako dėl kaimyno nusukto piuro ar lito, bet ne dėl prezidento, ministrų ar valdininkų. Deja, „Beragio ožio metuose“ yra keletas asmenų, kurie dirba pogrindyje ir nepakenčia valdžios. Bet Lietuvoje juk ir tokių buvo.

Man būtų naujiena, kad šaipausi iš tautiškai kilnių dalykų. Štai Ignacas eilėraščių atsakinėja tik stovėdamas, nes jam poetų žodžiai atrodė tokie lyg ir šventi, nežemiški. Karalevičius tiesiog dievina savo miestą. Ak, ne vienas yra toks atvejis, kai veikėjas parodo, kad jie myli Lietuvą, brangina tautinius dalykus.

O gal kai kas pasigenda patriotinių deklamacijų? Viešpatie, apsaugok mane nuo jų! Kai išgirstu ką nors didžiujantis savo patriotiškumu, man visada būna nesmagu klausytis. Dirbk, velnio vaike, darbą, kuris rodytų, kad tu atlieki pareigą, o ne šūkauk! — štai kokia mano nuomonė. Diena iš dienos skaitau gyvenamojo krašto laikraščius. Daug kas tame krašte padaroma, bet žodis patriotizmas buvo pradėtas minėti tik ryšium su Falklando karu. Keliasdešimt metų niekas patriotizmu nesididžiavo, tarytum tokio žodžio net žodyne nebūtų. Mes, tiesa, mėgstame patriotizmu operuoti.

O kai dėl galimo kaltinimo, kad savo knyga pasitarnausiu komunistų propagandai, tai nežinau, ar čia man stebėtis, ar juoktis, ar jau pradėti verkti. Kai kas juk visai yra reiškęs, kad savo „Tuboto gaidžio metais“ taip pat esu pasitarnavęs komunistinei propagandai. Taip jau mūsųose yra. Kad tik truputį kas ne pagal kurio nors lietuvių skoni, nusiteikimą ar ne pagal jo plauką, tai, žiūrėk, tuoj ir teškia: pasitarnauji bolševikams! Banalu, įkyru, nuobodu, bet, matyt, kai jau įsikandom kartoti, tai nebegalim sustoti. Galėčiau šia proga nurodyti vieną pavyzdėlį, kaip kartais tokie kaltinimai atrodo ir kokių pasekų jie turi. Va, prieš porą metų mūsų čia saloje per

(Nukelta į 2 psl.)

Antoniucci Volti

Kryžius
Moulin de Vauboyen koplyčia

Pokalbis su Kazimieru Barėnu

(Atkelta iš 1 psl.)

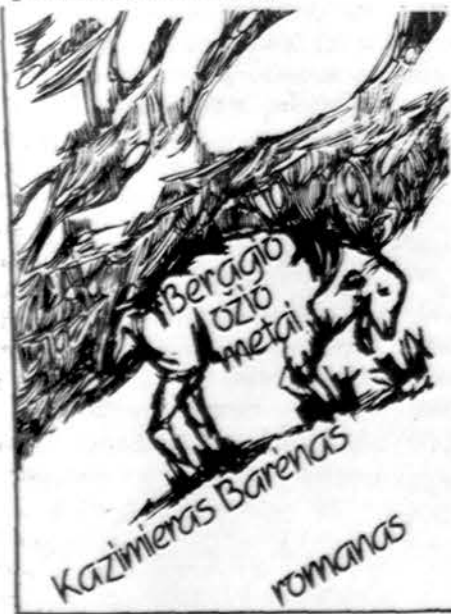
laikraštį lietuviškų vietinių vadovų buvau išvadinęs šio-kiu ir tokiu ir dar pasitar- naujančiu Sovietų Sąjungai. Dėl to, kad straipsnyje išdė- čiau Londone veikiančių prolenkiškų federalistų mums nepriimtinas unijines idėjas ir pasiūliau D. Britanijos Lie- tuvių Sąjungai nebeatstovauti lietuviams tame sąjūdyje. Dėl tokių naiivių kaltinimų net keliuose suvažiavimuose triukšmo buvo net su kaupu. Ne aš tą triukšmą kėliau, bet tautiečiai, kuriems toks kaltinimas, matyt, atrodė kvai- las. Bet ir tai dar ne viskas. Žalos lietuviškoms reikloms pridaryta pakankamai.

Jeigu dabar mano knygoje kam nors nepatiks, kad vaizu- ju gerus ir ne tokius gerus ūkininkus, ir kamininkus, ir net komunistus, tai ką gi aš galėčiau pasakyti? Lietuvos gyventojai nebuvo pagal vieną kurlapį sutverti. Buvo visai- galvojančių ir veikiančių, kaip ir visame pasaulyje. Šimtas rūšių kvietėlių! — anot Mao- cetungo. Taip buvo, gal taip ir reikėjo, o jei ir nebūtų reikėjo, tai kur tu juos padėsi, kaip sako vienas Pulgio Andriusio „Tipelio“ veikėjas.

— Nežiūrint to, visi valdžios žmonės, su kuriais susiduria „Beragio ožio metų“ herojai, yra vaizduojami kaip buki biurokratai, besirūpinantys tik savo karjera ir nerodantys jokio žmoniškumo savo pavai- dinimams. O mes savo valdinin- kus buvom pratę vaizduoti idealistais, nuširdžiais savo krašto gerovės kėlėjais. Ar knygos tonas išreiškia ir Jūsų asmeninę nuomonę apie nepri- klausomybės laikotarpį bend- rai ir apie Smetonos valdžią specifiskai?

— Ar ir šitie užkliūtų? Pareigūnų, valdžios žmonių mano knygoje, rodos, kaip ir nėra. Tasai saugumietis, kuris Igmą pasodino už šautuvą, Gasiūnienės aukštinis susipylė į kišenę dar tada, kai dar nebuvo kaip reikiant susikū- rusi valdžia. Savuvalaviu pasitaikydavo ir šiek tiek vėliau. Mano gimtojoje apylin- kėje anuomet siautėjo pora plėšikų: čia jie prie miško viename vieškelyje sustabdo, būdavo, vakare iš turgaus važiuojančius žmones, čia kita- me. Kriminalinė policija saugojo, gaudė, bet jai nesi- sekė. Istorija baigėsi, kai vieną vakarą vienas jų užėjo į kaimą, kažko prašė, bet pasirodė įtar- tinas. Bėgantį jį vijoši šaulys Stasiūnas, bene basai rankose laikydamas. Plėšikas tą vyrą nušovė, bet buvo suimtas. Kiek tame kaime jis gavo — neži- nau. Nugabentas į kitą kaimą, jis pamažu buvo daužomas turbūt visą naktį. Užmušė jį vyrai maždaug taip, kaip aname Vienuolio apskrime, paskui nuogą nugabeno į valdinę mišką ir netoli vieške- lio užkasė lieknę, ir bailesni apylinkės žmonės bėgėstau- davo, kad kartais tas nuogalis nepasivaidentų kada prie- moje.

Niekas nei tardė, nei ką, tą, kurį jie užmušė. O valstybėje, aišku, net ir plėšiko, žudiko piliečiams niekur nedera patiems likviduoti.

Kazimieras Barėnas

„Beragio ožio metų“ poli- cininko Pažeros turbūt nėra ko įskaityti net ir į biurokratus. Tamsus berniukas, kuris gavo tokį darbą, ir iš jo nebūtų ko norėti didelių idėjų. Tokiam šmikiui ir aš tikriausiai nepa- duočiau rankos, net ir rizikuo- damas netekti tarnybos.

Kai dėl saugumo viršininko parniečėjau, tai nepatenkin- tieji turėtų laikyti jį labai teigiamu. Jis gi valstybę gina, rūpinasi jos saugumu! Būtu tiesiog keista, jei tokias parei- gas eina žmogus rodytu švelnumu. Jei jis toks būtų, tai apie jį būtų galima labai švie- sų romaną rašyti. Tikrai greičiausiai vyriausybė tokio nelaikytų saugumo viršininko pareigose, nes per tą gerumą jis ir jokių sukalbininkų nesu- gaudytų, ir per jo žioplumą valstybė nuo perversmų neapsigintų...

Sakote, kad valdininkus buvom įpratę vaizduoti idealis- tais, nuširdžiais krašto gerovės kėlėjais. Nežinau, ar moky- tojus įskaitytumėte į valdininkus. Jeigu taip, tai mano Akelis yra ir žmoniškumo dvasiniu veidu, ir iš viso teigia- mas idealistas.

Kiek abejočiau dėl to, ar iš viso valdininkus reikia laikyti kokiais nors išskirtiniais kraš- to gerovės kėlėjais. Jų pareiga yra atlikti jiems pavestą darbą. Jeigu visi jį pavydin- gai atlieka, tai valstybė ir juda ten, kur nori. O tą valstybės tikslą nustato juk ne valdinin- kai, bet politikai. Valdininkai tik vykdo, vieni rūpestingai, kiti biurokratiškai, treči gal ir savanaukiškai.

Romane neturėju tikslo specifiskai kritikuoti kurį nors režimą. Rašiau, kaip man atro- dė, kaip supratau, kaip buvo. Rodos, mano pavaizduotasis nepriklausomybės laikotarpis yra pakankamai margas, ne vienspalvis. Tokį margą ir norėjau pavaizduoti.

Tačiau jeigu jau tiek daug priekaištų ir nepasitenkinimo kyla dėl tos mano knygos, turė- čiau (atsiprašydamas, kad tik, saugok, Viešpatie, ko nors neužgauchiau!) imti abejoti, ar tik mūsiškis skaitytojas nėra per daug primityvus, kuris nepajėgia nieko stipresnio su- virstinti. Mano galva, reikėtų nors retkarčiais ir riebių ir sūrių lašinių užtašyti su rupia juoda duona ir svogūnu ar česnaku.

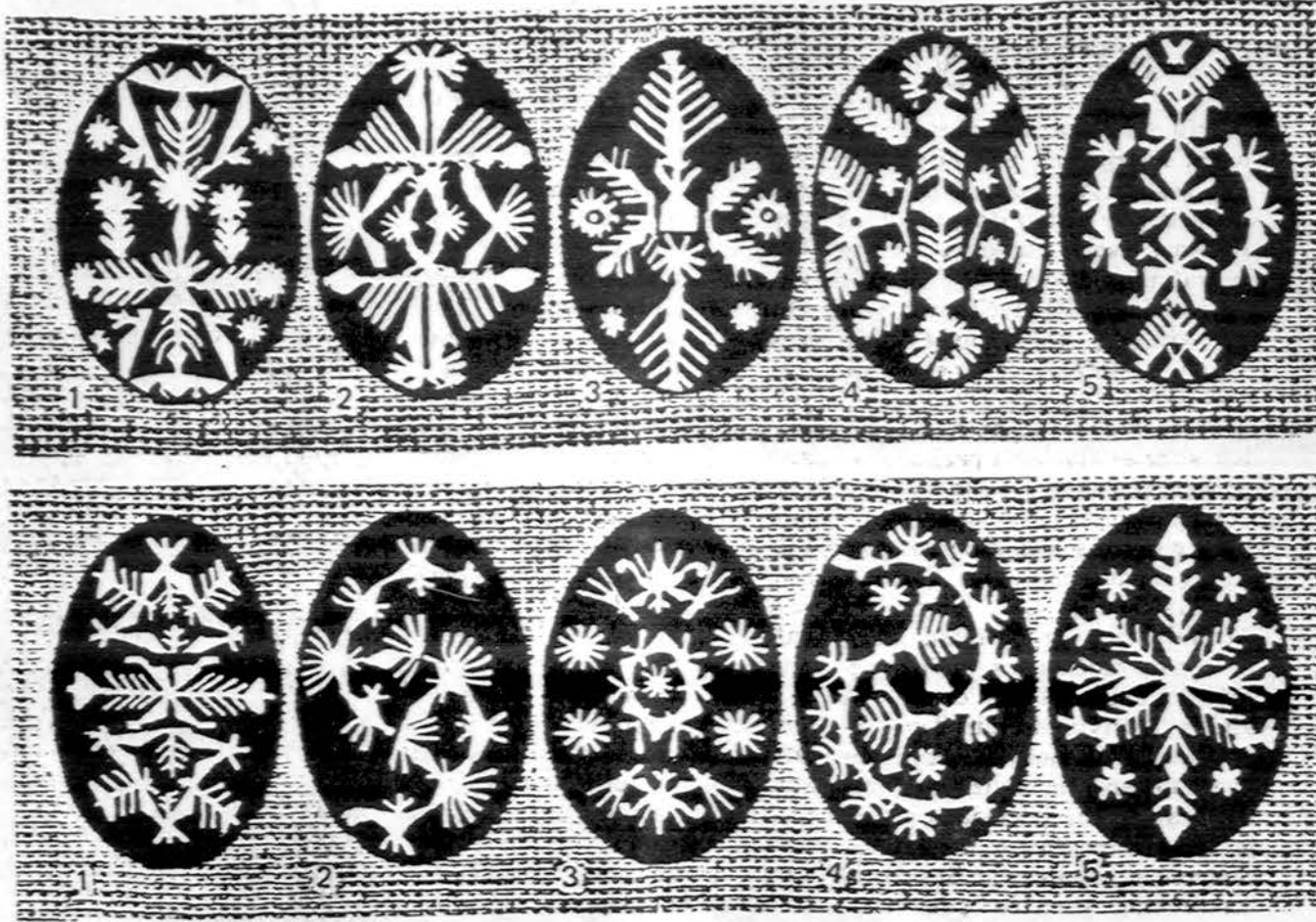
Drįčiau sakyti, kad tas skaitytojas turbūt niekada nebuvo paėmęs į rankas G. G. Marquezio, G. Grasso, S. Ru- falknerio, E. Canetti, S. Rū- džio, primenant tik kelias pavardes. Tų puslapiuose saldinių nė kvapo nėra, bet jų knygos eina per pasaulį be jokių parapinių priekaištų.

— „Beragio ožio metų“ hero- jus paskutiniame puslapyje mes palieka, vokiečių tankams išvejanč sovietus. Ar galima tikėtis, kad tas „beragis“ Kaušpėdas dar sugrįš į mūsų tarpą trečiuoju šios romanų serijos tomu?

— Rašiau vis po truputėlį, rašiau, bet prieš kurį laiką gal laikinai, o gal ir su visam, kažkur pamečiau entuziazmą, tai taip ir pats nežinau, ar tas „beragis“ Kaušpėdas dar grįš.

Be to, jeigu sakote, kad jau ir dėl šio beragio tiek priekaištų ir kaltinimų man yra ar būtų, tai panašios padėties gal susilaukčiau ir dar vieną kny- gą parašęs. Didžioji jos dalis būtų skirta gyvenimui svet- ur pavaizduoti, o jis irgi nėra nei idealus, nei vienspalvis. Remdamasis gražiai skamban- čiomis lietuviškų veiksmų rezoliucijomis, be abejo paskai- tomo romano neparašys.

Bet tai tik be kita ko. Rašy- mas iš tikro nepriklausys nuo tik priekaištų man. Greičiau tik nuo entuziazmo, ar dar sura- siu jį kur nors.

Išskutintų margučių raštai Antano Tamošaitio knygoje Lithuanian Easter Eggs (Toronto: Lietuvių Tautodailės institutas, 1982), p. 57 ir p. 66.

Lietuviškieji margučiai

Antanas Tamošaitis, LITHUA- NIAN EASTER EGGS. Toronto: Lit- huanian Folk Art Institute, 1982. 216 psl. Kaina 23 dol. Gaunama „Drauge“.

Gera knyga į namus turi ateiti kaip laukiamas svečias ir likti il- gamėčiui draugu. Po pirmojo susi- tikimo džiaugsmo pramatome dar daugelį bendrą praeitį valan- dą. Tokiais draugais lieka taiklūs žodžiai, judrių minčių ir meno kū- rinii leidiniai.

Nors aplamai visi didžiujamės savo lietuviškąja tautodailė, iki šiol išievojimo nebuvo išleista nei vieno apžvalginio leidinio, kuris išsamiai nušviestų trapią ir nepa- tvartą liudies meno šaką — mar- gučius. Tad imant Antano Tamo- šaitio Lithuanian Easter Eggs į rankas, jaučiam maloni įtampa, kad pagaliau bus galima pasi- džiuginti dėmesiu šiai laiko ir gam- tos dėsnių darna naikinamai tau- todailės šakai.

Neapsivilame. Knyga įspū- dinga, svaraus formato, suside- danti iš 80 psl. tekstinės — ilu- stracinės dalies ir apie 135 psl. spalvotų iliustracinių medžia- gos, su atskira dalimi, skirta bib- liografiniai, indeksui ir iliustracijų identifikacijos sąrašams.

Ivadinis tekstas nušviečia kiau- šinio svarbą ir įtaką istorijoje. Pe- reinama į skyrių, aprašantį lietu- vių priešvėlykinį pasirodymą, tradicijas, margučių marginimo eigą. Idomus skyrelis apie išskuti- nėtų margučių ornamentiką ir jos raidą. Gausi balta — juoda ilu- stracinė medžiaga iškelia liudies me- nininkų išradimų ir kantrybę. Seka skyrelis, skirtas vasku mar- ginimo metodui. Čia taip pat ap- tu dailios ir raštų laipsniškai au- gantį imantrumą iliustruojančios medžiagos. Artimiausio būdijuo- jančius šią liudies meno šaką, pa- trauks skyreliai, skirti margučių raštų ir marginimo tematikai ir iš- marginimų sudėstymui, sugrupa- vimui ir apipavidalinimui. Mato- si, kad autorius įsigilinta ir iš- marginimų raštų sudėty, ryšį su gamta ir aplinka ir išsivystymą nuo paprasčiausių iki pailių jung- tinių formų. Toliau autorius pri- stato turtingą žinių rinkinį apie Velykų ir Šv. Jurgio švenčių tradi- cijas, ritualus, žaidimus, dovano- jimo papročius, margučių daži- mą, namų margučiais puošimą ir t. t. Vaizdžiai ir smulkiai skaityto- jui pristatomas gausus ir idomus žinyas.

Turint prieš akis tokį įspūdingą istorinių, tautosakinio ir liudies meno žinių rinkinį, nereikia pri- miršti ir šiam leidiniui taip kruopščiai surinktą ir paruoštą iliustracinę medžiagą. Autorius su begalinio atsakymu yra surinkęs įvairioms vietovėms būdingų mar- gučių piešinių rinkinius ir juos pa- teikia skaitytojui pasigėrėti ir ga- limai pasinaudoti. Kai kurių paskir- tų menininkų darbai prista- tomi fotografijomis.

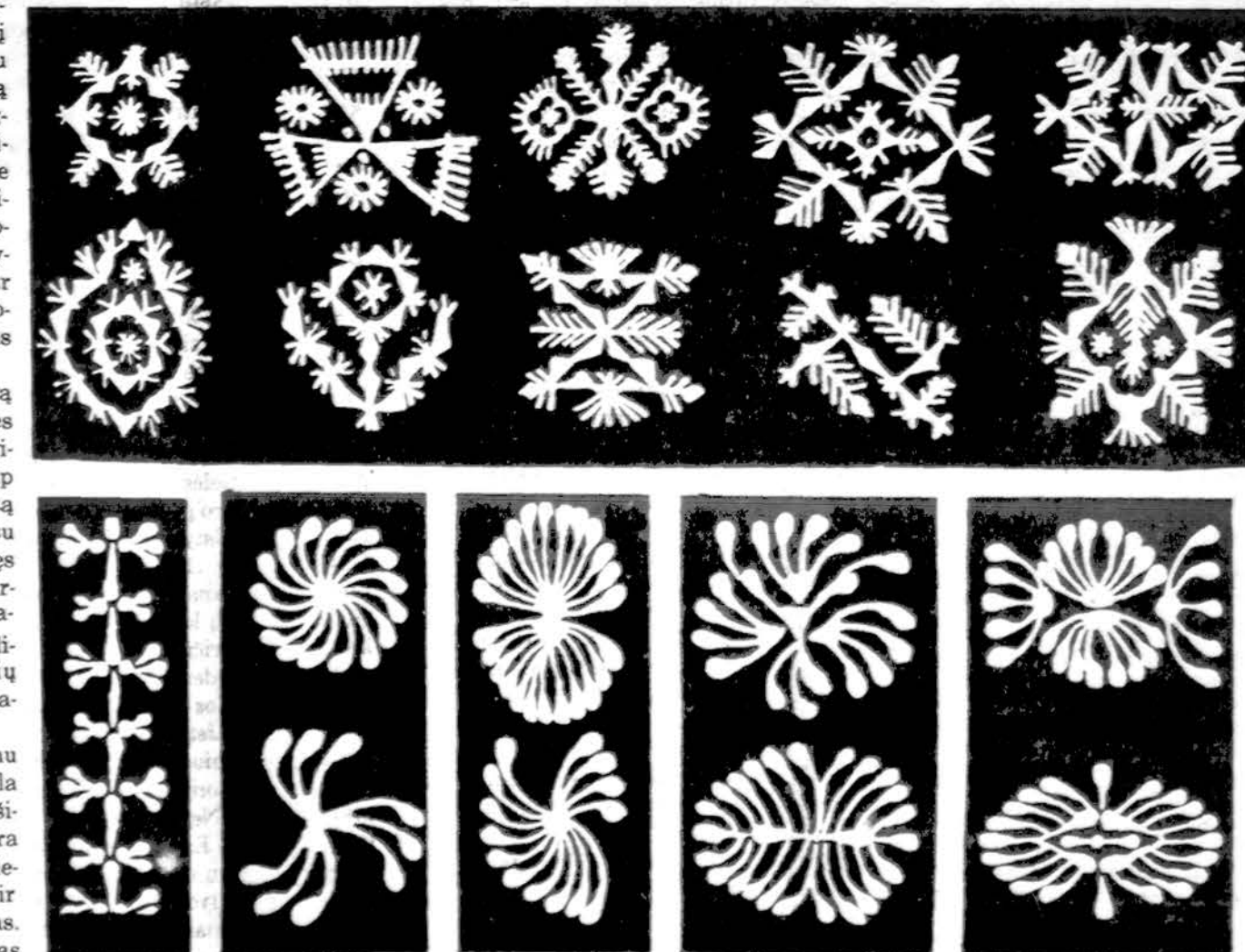
Rūpestingai ir su malonumu knygą perskačius, vis tik kyla klausimas, kokiame skaitytojui ši- tas dailus ir turtingas leidinys yra skiriamas? Jaunesnių kartų lie- tuviams tai puikus informacijos ir etninio pasididžiavimo aruodas. Lygiagrečiai, knygos išleidimas anglų kalba padaro ją prieinamą ir mokslininkams tyrinėtojams —

folkloristams. Eilinio skaitytojo knygos apipavidalinimas netruk- dys, tačiau informacijos ieškan- čiam menotyro žinovui gali iš- kilti tam tikrų keblumų knyga naudojantis. Visų pirma, nume- rius įspūdžiant į puslapių vidu- rinį pakraštį skaitytojas yra ver- čiamas be reikalo vartyti knygą. Surasius informacijas (vietovę, menininką, laikotarpį) tuojau po iliustracija ne tik palengvintų in- formacijos perdavimą skaitytojui, bet tuo patį pabrėžtų surinkto- sios medžiagos įvairumą ir išsa- mumą.

Tekstas paruostas lengva, vi- siems prieinama kalba. Kai kur žaismingai prasišviečia autorius — pasakotojo talentas. O vis tik tek- tų pastebėti, kad gan ryškiai jau- čiamis tvirtos redaktoriaus rankos stoka. Ne patį informacinis tur- nys, o jo kiek netobulas sugrupa- vimas suskaldo dėstymą. Skyre- lių išdėstymas galėtų būti logiškesnis. Sakykim, margučių dažų gaminimas turėtų būti jun- giamas prie marginimo raštų sky- rių. Skyrelis apie prityrusius mar- gučių marginintojus yra mielas ir idomus, bet daugiau pramoginis, ir galėtų būti perkeltas į teksto pa- baigą. Taip pat informacija apie marginimo stiliaus nutolinimą nuo autentiškumo priklausio pabaigai.

Kai kur kartojasi panaši medžia- ga. Skyrelis „Introduction — Eggs and Easter Eggs Margučiai“ ir „Eggs and the Easter Egg Art“ ga- lėtų būti konsoliduoti. Šv. Jurgio šventės aprašymas turėtų sekti po pagrindinės dalies, t. y. Velykų. Kiek pertvarkius teksto išdėsty- mą, gautųsi dar tvirtesnis kokybi- nis išspūdis.

Vertimas iš vienos kalbos į kitą retai pasiseka be klaidų. Sun- ku išvystyti tobulą sklandumą ir žodynų tikslumą. Aplamai — darbas pavykęs, tačiau reikėjo vis

Iš Antano Tamošaitio knygos Lithuanian Easter Eggs: viršuje — margučių išskutintieji ornamentai

kos pavyzdžiai (p. 22), apačioje — vasku marginimo metodo sandai, motyvai ir simboliai (p. 25).

Spalvota iliustracinė medžia- ga sudaro didžiąją knygos. Tai begalinio autoriaus kruopš- tumo ir nepalaužiamos meilės liudies menui vaisus. Pradedant sekvencialiai iš dėstytų margi- nimo raštų aptarimų ir baigiant žadą atimančių spalvo- tokių margučių piešinių skyriumi, vi- sur jaučiama autoriaus — menotyr- nininko ranka. Skaitytojas negali nepajusti pagarbos tiek kraštui, ku- rio valstiečiai išvystė ir vis tobulino tokį išskirtinį kūrybingumą ir au- toriui, kuris tos kūrybos aprašius rinko, piešė ir dabar pristato atei- ties kartoms. Bendram labai po- zityviam įspūdžiui kiek mažiau pasi- tarnauja viršeliui parinkta fotogra- fija. Nors tai yra autentiška medžiaga, etnografiniai patraukli, tačiau gan primityvi marginimo technika (ypač vasku) neperduoda patos dailiausios margučio esmės. Taip pat tenka suabejoti Vilniaus ver- bų balta — juoda piešinio verte (psl. 6). Spalvota fotografija būtų vaizdiniai daug efektyvesnė, ypač kada smulkiau niekur apie Vil- niaus verbas nekalbama.

Autoriui priklauso mūsų padė- ka už surinkimą, suskirstymą ir tokį meniškai patrauklų ilu- stracinę medžiagos išdėstymą. Kiek- vienam margučių mylėtojui čia apstu vaizduotė kutejančių deta- lių, informacijos skyrelių. Galima tikėtis, kad knyga patrauks ir ma- žiau iki šiol besidomintį dėmesį ir galimai ne vieną paskatins sa- vo pastogėje atgaivinti lietuviškų- jų margučių tradiciją. Labai gai- la, kad sužadinus susidomėjimą šia liudies meno šaka, nėra du- daama nurodymų, kaip šiuo tur- tu pasinaudoti. Nors ir keletas foto- grafijų kartu su minimaliniu pa- aiškinimu būtų buvęs labai nau- dingas priedas.

Teko nugirsti, kad ateityje yra višties išleisti ir antrąją šios kny- gos laidą. Tai parodo gyvą susido- mėjimą ir autorius pastangų įverti- nimą. Čia suminėti keletas knygos trūkumų nei kiek nesuma- zina esminės knygos vertės. (Tos pastabos yra skirtos galimam pa- tobulinimui leidžiant antrąją lai- dą.) Su Lithuanian Easter Eggs ri- kiniojamas šalia kitų tautybų jau ankščiau išleistų panašių leidi- nių. Tai yra neįkainojamas ras- tiškos ir vaizdinės informacijos šaltinis ne vien profesionalams folkloristams, bet ir visiems. To- kia knyga kiekvieno knygu lenty- noje tikrai bus tas laukiamas sve- čias, kuris pasilieka artimu kūrybingų valandų draugu.

Ramutė Bartuškienė

• Kun. L. A. Budreckas, M.M. CHRISTUS VINCI. Solemn Acclamation of Christ, King of the Universe. Gaidos mišriam chorui ir vargonams arba vyrų chorui ir vargonams. Išleido kompozitorius 1982 metais. Spaudė pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Boul- evard, Brooklyn, New York 11207. Antras pataisytas leidimas. Tiraz- das 250 egz. Kaina — 0.50 dol. Platintojas — Lithuanian Cath- olic Religious Aid, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, New York 11207.

Kertinė paraštė

(Atkelta iš 1 psl.)

ranka atitolusiems ar nus- tumtiesiems, rimta parapinių vienetų globa visiems jai pri- klausantiems, tolerancija as- menims bei žmonių jungi- niams.

Velykos — ne tik istorinė šventė, bet dar labiau šventė, kurio, tikėjimo akimis matydami tikrai Prisikėlusį, drįsta pakelti savo galvą ir šir- dį.

Antanas Saulaitis, SJ

Juozo Gučiaus prisiminimai

Prieš penkerius metus, 1978 m. vasario mėn. 22 d. Adelaidės, Australijoje, lietuvių kolonijai ap- lėkė nemaloni žinia: mirė Juozas Gučius, režisierius, Teatro studij- jos įkūrėjas, visuomenininkas.

Jo pasitraukimas iš gyvyjų tar- po buvo skaudus ne tik jo žmonai A. Binkevičiūtei-Gučiuvienei, giminėms, bet ir visai Adelaidės lietuvių šeimai, kuriai kaip įvai- riaspalvė asmenybė buvo gerai pažįstama, o lietuvių tauta jame nustojo dar vieno didelio kultūri- ninko.

Juozas Gučius Nuotrauka A. Budrio

Lietuva Juozo Gučių pažinojo iš radijo vaidinimų, kurių nemažai ji- sai sukūrė ir juos režisavo. Jo pa- rašyta „Golgota“ daug metų bu- vo transliuojama kiekvieną Didįjį Penktadienį. Daugelis vaikų, kaip „Krikštas“ arba „Te Deum laudamus“, „Kryžių papėdėje“, „Ateina Žmogaus Sūnus“, „Užga- venės“ turėjo pelyno pasisekimo. Ir ne vien proginis radijo vaidi- nimus jis rašė ir režisavo, bet ir lietuvių ar klasikų autorių veika- lus pritaikė radiofonui. Vokietijo- je prisijungė prie kultūrinio gy- venimo Detmole, organizuojant operos „Sevilijos kirpėjo“ pasta- tymą ar atskirų koncertų ir gast- rolių įvykių.

Išikūręs Adelaidėje Juozas Gu- čius savo kultūrinę ir visuomeni- nę veiklą daug įnešė išievojimo li- tuviškos išlaikymo aruodas. Jo suorganizuota Dramos studija- Teatras su spektakliais vietoje ir kitose lietuvių kolonijose ne kartą praskaidino nuotakas. Jisai dalyvaudavo literatūros vakaruose, skaitydamas savo parašytus kūrinius, ar interpretuodamas svetimus autorius. Jam nesveti- ma buvo ir visuomeninė svarbi bei reikalinga pagalba, kuriantis Adelaidėje. Gerai suprato organi- zuoto visuomeninio gyvenimo rei- kalingumą, lietuvių namų svarbą ir kitokių opių to meto bėgamųjų reikalų reikšmę. Visuomet prisidėdavo prie visuomeninių darbų.

Daug dirbęs su jaunimu Teatro studijoj paliko gražius rezultatus. Šiandien jo auklėtiniai reiškiasi Adelaidės scenoje ir dalyvauja įvairiomis progomis ar tai litera- tūriniose vakaruose, ar visuome- ninio pobūdžio renginiuose, at- likdami programą.

Minint šio penkmečio liūdną su- kaktį, prisimename Juozo Gučių, kaip ypatingą asmenį, kuris, nesigarsindamas savo darbais, atida- vė duoklę lietuvių kultūrai ir bu- vo giliai tikintis ir religingas žmogus, to nedemonstruodamas. Ilgos ligos išvargintas ir aprūpin- tas šv. sakramentais, užmigo Vieš- patyje.

Lietuvos Valstybinio radiofono istorijoje Juozas Gučius užima at- skirą tos istorijos lapą ir yra vie- nas iš tų asmenų, kurie suprato jo svarbą.

Vitalis Zukauskas

Povaticaninės teologijos kryptys

ALGIMANTAS KEZYS

Naujasis religinis išgyvenimas, kuris kaip gausus vėjelis pūstelėjo po II Vatikano suvažiavimo, buvo ne tik geras ir būtinas, bet ir jo būdu neišvengiamas. Tik ir jį nereikia žiūrėti paviršutiniškai, tarsi povaticaniniai pasikeitimai būtų tik lotynų kalbos pakeitimas sava, ar vienos liturgijos pakeitimas kita. Tai tik ledyno paviršius, kuris kyšo iš vandens, vieniems regimas. Paties ledo daugiau yra po vandeniu, daugumai tikinčiųjų, net ir daugumai kunigų, nepastebimo, o vis dėlto laikytino visų pasikeitimų pagrindu. Šis pagrindas yra naujai perprantamos kai kurios teologinės tiesos, kurių gvidenimas povaticaninių studijų šviesoje kai kur pasisuko, mano nuomone, beveik 180 laipsnių kampu. Iš šios naujosios religinės — šv. Rašto, dogmos, moralinės teologijos — sampratos paskui natūraliai vystėsi ir tos sampratos išvados liturgijoje, sakramentuose, kalboje, elgesy, apaštaliame gyvenime.

Rendamas savo nors ir ribotą skaitybą vėlesnėje teologijoje, čia galiu išvardinti tik keletą tokių pasikeitimų. Prieš tai turiu pastebėti, kad kalbu remdamasis ir savo patirtimi. Esu vienas iš tų dabartinių kunigijos atstovų, kurie savo seminarijos studijas išėjo priešvaticaniniais laikais ir priešvaticaninėje dvasioje. Kai prasiėjo didysis povaticaninis avansas, mes, naujieji kunigai, tapome naujųjų pagauti, kaip išsigandę paukšteliai, ne visai žina, kaip suderinti seminarijos išėtą kursą su naujaisiais vėjais. Man režiias atmintin kai kurios tezes, kurias mes, priešvaticaniniai klierikai, turėjome profesoriams įrodyti per egzaminus ir kurių dabartinėje teologijoje yra bent dalinai atsisakyta. Atsimenu, kad ir tokias tezes: dogmos vystymasis yra neįmanomas (dabar žinome, kad jis yra vykęs per visą Bažnyčios gyvavimo laiką), dieviškasis apreiškimas pasibaigė su paskutiniu apaštalo mirtimi (dabar tikime, kad per Bažnyčią, veikiant šv. Dvasiai, Dievas savo apreiškimą tęsia toliau), šv. Rašto istoriškumas buvo suprantamas pažodiškai (dabar nebijoma pripažinti vieną kitą šv. Rašto pasakojimą mitu), šv. Rašte užrašyti Kristaus žodžiai tikrai yra Jo paties tarti — „ipississima verba“ (dabar atrandama, kad tokių žodžių mums buvo perduota labai nedaug, kiti įdėti į Jo lūpas besikuriantios Bažnyčios). Moralinės teologijos kursuose griežtai buvo laikomasi tiesiog matematiško nuodėmės supratimo; aiškiai ži-

nojome, kur buvo sunkioji, kur mažoji nuodėmė. Seksualiniuose dalykuose buvo tik didžiosios nuodėmės — „nulla parvitas materiae“, skyrybos buvo absoliučiai uždraustos, baudžiamos ekskomunika (dabar išplėsta anuliacijos ir sąvoka ir praktika). Esu tas, kuris iš sakyklos turėdavau įrodinėti, kad penktadienio pasninko sulaužymas buvo sunkioji nuodėmė. Gaila, kad jau nebeturiu savo kursų užrašų. Galėčiau šį tezių sąrašą gerokai prailginti. Nenuostabu, kad užėjus povaticaninių studijų bangai, kuri į tuos klausimus pažūrėjo skirtingai, ne vienas iš naujai įšventintų kunigų pasidare nebeaišku, ko laikytis ir ką bėtikėti. Iš mano klasės, kurioje buvo 40 naujokų, išliko kunigystėje vos keliolika. Ir tą apsisprendimą keisti gyvenimo būdą nereikėtų laikyti lengvapediškumu ar lengvesnio gyvenimo ieškojimu, bet kaip neišvengiama konfrontacija, kai kuriems sudrebinusią pačius jų tikėjimo pagrindus, ir kilusią iš pasikeitusio teologinių tiesų supratimo.

Štai keletas stambesnių, iki šiol mano užtikrų, povaticaninės teologijos pasikeitimų kryptų. Yra aiškiai kiek pasikeitusi pažiūra į patį krikščionybės steigėją — Jėzų Kristų. Kaip anksčiau į Jį buvo žvelgiama daugiau iš Jo dieviškosios pusės, pabrėžiant Jo Dievybės atributus, Jo Majestotą, visagalybę, taip dabar Jis svarstomas daugiau kaip žmogus su savo žydiškąja istorija, su žmogiškosios savo padėties ribotumais. Dabar yra matoma, kad prieš Jį tapo Kristumi, Jis buvo Jėzus. Atvirai nagrinėjami jo apokaliptiniai įsitikinimai Edward Schillebeeckx Jėzuse įžvelgia apokaliptinį pranašą, kuris skelbė greitą pasaulio pabaigą. Jis daro išvadą, kad Parousia (t. y. greitos pasaulio pabaigos skelbimas) buvo visos Bažnyčios motina. Tokios prielaidos išryškina Jėzaus asmenį kitokioje perspektyvoje, negu priešvaticaninėje teologijoje, kada Naujo Testamento užuominos apie greitą pasaulio pabaigą buvo sąmoningai slopinamos. Be to šv. Rašto tyrinėtojai (ir katalikai) tyrinėja ir mąsto, kokia prasme Jėzus vadintas Dievo Sūnumi (pvz. John McKenzie). Kristaus iškelimas į pre-egzistenciją pačiame Naujajame Testamente įvyko gana vėlai — pačioje paskutinėje evangelijoje (šv. Jono). Ką visa tai reiškia mūsų dogmoms apie

Kristų dar nebaigta suformuluoti, o gal nedrįstama aiškiai skelbti. Bet sėklos yra pasėtos, iš kurių anksčiau ar vėliau išaugs naujas Kristaus asmens ir jo pašaukimo supratimas.

Šiuolaikinę Bažnyčios santvarką, gimusią krikščionybės pradžioje, išgyvenusių persekiojimų, išsilaisvinusių, išaugusių iki politinės jėgos viduramžiais ir dabar stipriai stovintį pasaulio religinėje ir socialinėje santvarkoje, dabartiniai teologai bando lyginti su pačiomis pirmosiomis krikščionių bendruomenėmis, įsikūrusiomis tuoj po Kristaus. Atrandama daug skirtumų, kurių bene pats didžiausias, liečias bažnytinės organizacijos esmę, yra kitoks bažnytinio autoriteto supratimas. Pirmosios tikinčiųjų bendruomenės sprendžiamoji vadovavimo galia glūdėdavo pačioje bendruomenėje, o ne kokioje centrinėje įstaigoje. Susidarius krikščionių vienetams pats išrinkdavo savo vadovus, kurie rūpindavosi vieneto gerove, o susirinkus visiems tas pats vadovas vadovaudavo ir eucharistijos liturgijai. Šie vadovai — kunigai buvo nuolatos keičiami, kaip kad dabar daroma demokratinuose susibūrimuose, ir buvo atsakingi pačiai bendruomenei. Pasaulinio mąsto bažnytinėje santvarkoje, kurią dabar turime, nėra įmanoma apsieiti be centrinės vadovavimo įstaigos. Ji yra reikalinga vienybei palaikyti ir valdyti. Ji išliko. Bet pasikeitimų turi būti, palaipsniui decentralizuojant dabartinę Bažnyčios vadovavimo sistemą ir duodant daugiau svorio pačiai tikinčiųjų bendruomenei, negu iki šiol buvo jai duodama.

Studijose apie kunigystę (pvz. E. Schillebeeckx veikale *Ministry*) paaiškėjo, koks didelis, galima sakyti, esminis posūkis amžių slinkytyje buvo pačios Bažnyčios padarytas kunigystės sampratos. Pagal šį autorių turime dvi skirtingas kunigystės tradicijas, vieną ir kitą trukusias Bažnyčios istorijoje po tikstantį metą. Abi jos Bažnyčios gyvenime buvo pilnai įsipilietinusios, nors esminiai skirtingos. Per pirmąjį tikstantmetį kunigystė buvo bendruome-

ninė. Tai reiškia, kad kunigas galėjo būti tik tas, kuris turėjo bendruomenės užnugarį. Privati (arba kitaip vadinama absoliuti ar ontologinė) kunigystė yra ta, kuri teikiama asmeniui ir be bendruomenės. Tokia kunigystė turime šiandien. Kunigas yra kunigas, nesvarbu ar jis yra susirijęs su tikinčiųjų bendruomene, ar ne. Tokia privati kunigystė Kalcėdo no bažnytiniam susirinkimui (5 šimt.) buvo paskelbta negaliojanti. Ji išgalėjo viduramžiais, kada atsirado daug pašaukimų į kunigystę, daugiau negu reikėjo esamoms bendruomenėms aptarnauti. Buvo pradėta šventinti į kunigus net ir tuos, kurie neturėjo bendruomenės mandato. Pamažu išgalėjo privati, nuo bendruomenės nepriklausoma kunigystė, pradėta laikyti privačios šv. Mišios. Ši kunigystės samprata išliko iki šių laikų. Dabar keliamas klausimas, kaip šias dvi turimas kunigystės teorijas suderinti. Kuri bažnytinė tradicija turėtų turėti pirmenybę? Turint galvoje, kad krikščioniškasis autentiškumas krypta į ankstyvesnius Bažnyčios amžius, galima būtų laukti, kad privacioji kunigystė, kuri pirmiaisiais amžiais buvo visai nepažįstama ir nesuprantama, turės irgi šiek tiek pasiduoti, padaryti vietos bendruomenei kunigystei. Gal bus atsisakyta sukomercintos privačios liturginės praktikos, kunigų ir pasauliečių ribos nebebus taip ryškios, o kunigų taip pat niekad nestoks, nes vienas pabaigus savo tarnavimo laiką, jo vieton bus skiriamas kitas.

Dėl vietos stokos daugiau temų nekelsiu. Bet būtų galima panašiai aprašyti dar daugelį kitų, pvz. pagyvėjusį šv. Rašto temų aiškinimą — apie jo istoriškumą, įkvėpimą, autorystę, tuometinių bažnyčių rolę formuojant įvairius posakius ir pasakojimus. Kristų ir mūsų kūno prisikėlimą, popiežiaus neklaidingumą ir t. t. Visur galima užtikti šviežią, anksčiau gal tik su baime minėtų, niuansų, kurie tačiau yra taip reikalingi sąmoningam tikėjimo išgyvenimui. Nors galima tikėti, kad šie naujieji vėjai būtų pradę pūsti ir be Vatikano II paskatinimo, tačiau su tuo paskatinimu jie pradėjo pūsti anksčiau ir stipriau.

Naujos knygos pirmu žvilgsniu

Gintaras Tautvytis, *Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje: komunistų propaganda ir tikrovė*. Chicago: Pasaulio lietuvių archyvas, 1982. 230 psl. Kaina — kietais viršeliais 10 dol.

Šios knygos rankraštis prieš keletą metų gautas iš Lietuvos. Nežinomas autorius užsibrėžęs parodyti, kaip veikia komunistinė sistema realybėje, lygina oficialią sovietinę retoriką su žmonių patirtimi Lietuvos mieste ir provincijoje. Daugiausia dėmesio skiriama ekonominei darbininkų padėčiai Lietuvoje (atlyginimų ir pragyvenimo išlaidų santykiui) bei ekonominio ir socialinio aprūpinimo akivaizdioms spragoms, kurios, švelniai tariant, nesiderina su kompartijos skelbiama programa. Paliečiama ir mokslinei ateizmo kontradikcijos bei vykdoma Lietuvos gyventojų minties ir tikėjimo priespauda. Karčiais toliau komentuojama komunistinio gyvenimo viešoji moralė.

Knyga parašyta kiek aistringai — tai metų metais susikaupęs mąstancio ir jautiančio asmens pasipiktinimas ir apgailėstumas, kad pati valstybė vykdo ir teisia savo piliečių prievartavimą ir, įvairiais būdais apsunkindama jų gyvenimą, jį griauia. Išraiškos būdą šiam pergyvenimui bus pasiūliusi pati sistema — savo kartojimu, kad ji vienintelė rūpinasi darbo žmonių gerove ir veda visuomenę į laimingą rytojį. Vidinis reikalas šias pretenzijas demaskuoti apsprendė rašto pobūdį ir formą. Tai aiškiai polemika, ne mokslinio objektyvumo parašytas, kritikos savo paties pozicijai netaikantis veikalas. Šį įspūdį sustiprina ir autoriaus dažnai naudojami tiesioginiai kreipiniai į partijos pareigūnus. (Retkarčiais skaitytojo simpatijos autoriaus „bylai“ net gali pradėti vesti: pav., ar lauke bežaidžiančių vaikų keliamas triukšmas, kurio autorius, atrodo, itin nemėgta, irgi priskirtinas prie komunistinės sistemos neigiamų išdėvų? Tas pats pasakytina

ir dėl jaunų žmonių, nebesilaikančių priekarinio vynuogių valgyimo etiketo.). Aplamai, skaitytojas gali pasigesti skirties tarp svarbių ir antraeilių dalykų — dėl to šiek tiek gaila, nes tai turbūt labiausiai gali pakenkti knygos galimai reikšmei išeivijoje.

Bet knygos silpnybės, kylančios dalinai iš informacijų apie Vakarų ekonomines ir kultūrinės sąlygas stokos, dalinai iš jos subjektyvumo, jas apvertus, gali būti matomos kaip jos stiprybės. Tai nemeluotas, nes taip ryškiai per asmenišką prizmę perleistas, vieno žmogaus liudijimas, kaip jaučiamas kasdieninis gyvenimas rojuje, kur trūksta žinių apie likusį pasaulį, trūksta ramybės, šviesos ir vilties. Ir kaip tokiose sąlygose yra reikalinga išsakyti tai, kas širdy pritrūvę, kad ir be atrankos, be savikritikos. Todėl knyga visai teisingai, kaip leidėjas pastebi, laikytina okupuotos Lietuvos gyvenimo dokumentu.

Gediminas Galva, *Ernestas Galvanauškas: politinė biografija*. Chicago: Akademines skaitijos leidykla, 1982. 440 psl. Kaina 18 dol., su persiuntimu — 20 dol. Gaunama pas platintojus ir „Drauge“.

Ekonomistas Gediminas Galva prieš savo mirtį 1979 metais spėjo parašyti didelės apimties knygą apie savo brolį, Nepriklausomos Lietuvos valstybininką Ernestą Galvanaušką (1882 — 1967). Ernestas Galvanauškas buvo keturi ministerių kabinetų pirmininkas, įvairių sričių ministeris, 1920 — 21 metais derybininkas su lenkais, Klaipėdos krašto prisijungimo reikalą Lietuvos teisį gynėjas tarptautiniuose forumuose. Jo gyvenimo istorijoje didele dalimi atsispindi ir Nepriklausomos Lietuvos istorija. Kadangi jis pats savo atsiminimų nesurastė, jo brolio Gedimino Galvos atliktas darbas yra svarbus įnašas į Nepriklausomos Lietuvos istoriją būsimus reikalingus pirminius šaltinius.

Autoriaus pasirinktas būdas aprašyti savo brolio gyvenimą, tie-

Georg

Prisikėlimas
Moulin de Vauboyen koplyčia

Aleksandras Radžius

DIDYSIS PENKTADIENIS

Tavo žaizdos tartum saulės dėmės, šviečia fotosfera prikalto delno. Jeigu nenorėtum, būtum nepriėmęs ir rankas ir kojas smingantių vinių.

Jeigu nenorėtum, žemė nedrebėtų, nepritemtų išsipildymo diena. Nelašėtų kraujas ant planetos, ir krauju nebūtų krikštyta minia.

O norėjai, Dieve. Viešpatie, norėjai, kad vinis sujungtų kūną su medžiu. Į gylę menką meilai pažiūrėjai, ir plytų skausmas mylinčių širdžių.

CITATA IŠ KARALIŲ KNYGOS
(3 Kar. 19, 11-13)

Viešpaties nebuvo vėjo gūsyje, Viešpaties nėra žemės sudrebėjime, Viešpaties nebuvo ugnys.

Tik po ugnies tyliam šlamėjime ir po žemės švelniam virpėjime, tiktai po vėjo ošime, nužemintos širdies akių tylėjime būk, Viešpatie, anga Horebo oloje.

PAVASARIO SODYBA

Ugnies pilna amžinybė, liepsnoja tolimas kaimas. Tarp nulių ir begalybės banguoja tėviškės dainos.

Patiam šviesos sukuryje mėnulis į rytą sudyla, tarp nulių ir begalybės žaliuoja mano sodyba.

SIAUSMAS

Pavasaris jau čia, jau mano sode. Seimininkauja saulė medžiuose ir ežere.

Ir paskutinis ledo langas laša ant įkaitusių pavasario spalvų.

Viršum tyliųjų skliautų Skorpionas ošdamas į baltą žemę žiūri, mėnulis šoka, ragus gėlėm apkašęs. Jau girtas panas. Žvaigždžių pilna kepurė, o dildamas Sietynas atgal į naktį prašos.

Ir man jis prisega prie atlapo žvaigždėlę vieną ir sako man: Pakilk ir pralinksmėk! Ir sugrįžtu aušron pasiaust po žalią pievą, dar pagyvent pavasariu.

sa, yra daugiau beletristinis, negu istoriškas. Forma — fiktyvi autobiografija, kurioje kalba pats subjektas — Ernestas Galvanauškas. Autorius vadovaujasi savo paties atsiminimais, bet taip pat gausiai naudoja Ernesto laiškus, įrašus juostelėse, oficialius dokumentus, publicistinius raštus, seimo kalbų užrašus. Tačiau veikalas savo visuma yra autoriaus interpretacija tiek savo brolio asmenybės, tiek jo politinės ir visuomeninės veiklos, taigi ir paties Nepriklausomybės laikotarpio. Kaip kiekviena interpretacija, ji vykdo istorinių faktų atranką ir juos nušviečia savaip, todėl kiti komentatoriai gali jai pagrįstai priešintis ir ją taisyti. Palengvinti tolimesnį šios Lietuvos istorijos tarpinio nagrinėjimą, leidėjai pasirūpino kartu su knyga pateikti autoriaus naudotų laišku, dokumentų ir kitų šaltinių sąrašus. Akademines skaitijos leidykla, leidama vieną po kito Nepriklausomos Lietuvos istoriją sklaidančius veikalus, gyvų to laiko liudijimų raštus (tais pačiais metais išleido ir Stasio Raštikių *Atsiminimų IV tomą*), neabejotinai vykdo vieną svarbiausių šio meto mūsų išeivijos užduočių.

Anatolijus Kairys, *Kelionė į Vilnių*. Romanas. Chicago: Lietuviškos knygos klubas, 1983. Viršelis A. Sutkuvienės. 247 psl. Kaina 10 dol. Gaunama pas platintojus ir „Drauge“.

Tai knyga, šiais metais laimėjusi „Draugo“ dienraščio 32-ąjį romano konkursą. Jos šviežia ir ak-

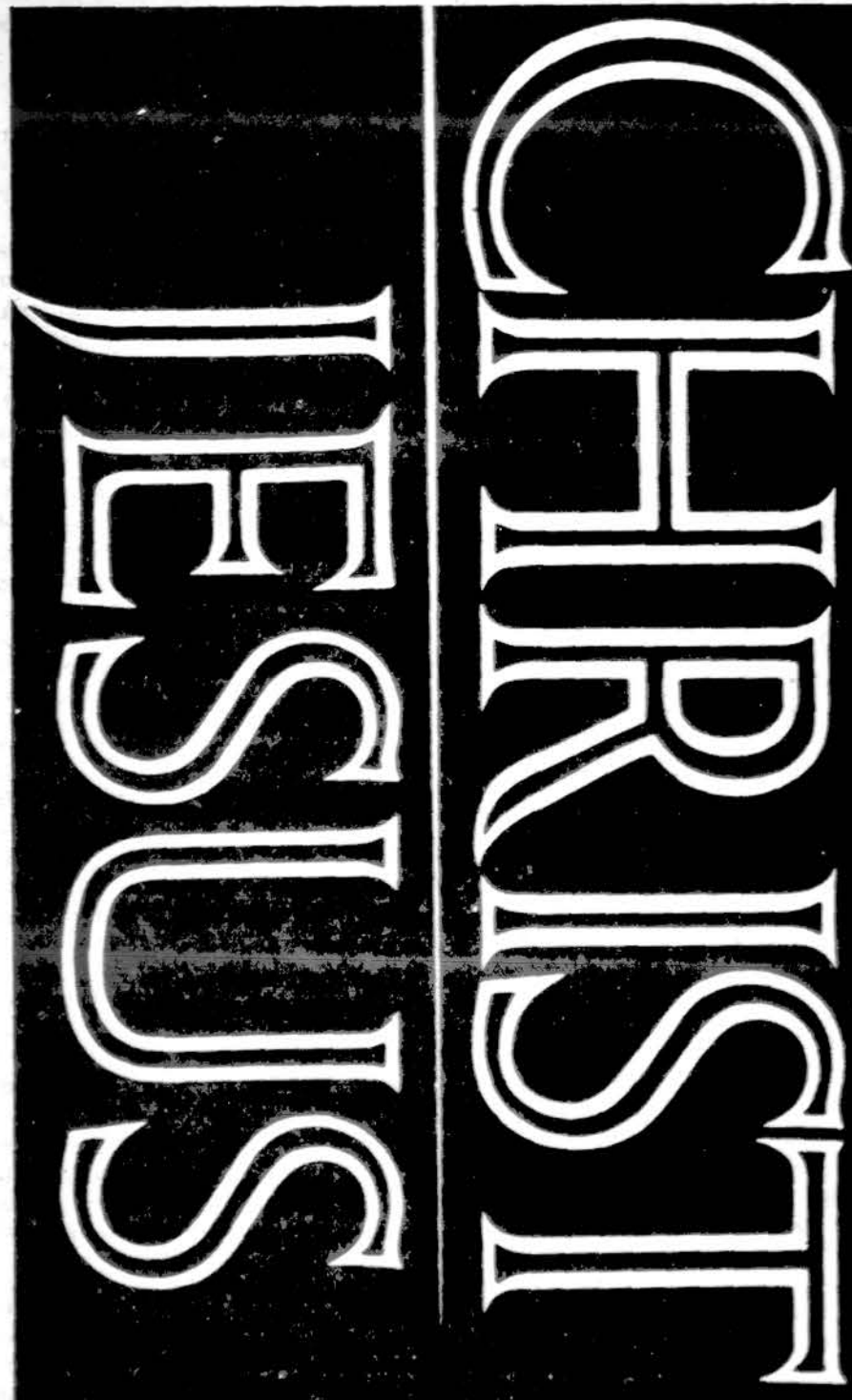
tuali tematika, be abejo, iškarto sudomins skaitytoją: vaizduojamas šių dienų lietuvis jaunuolis Amerikoje, atitokęs nuo savo tėvų konservatyvų ir gal net fanatiškų suprantamos lietuviybės, universitetinėje aplinkoje įstengęs persiimti savo metu madingą marksistinę nuotaiką. Jis vyksta į Lietuvą, kurią jis tikisi rasti ne okupuotą, kaip jo tėvai jį tikina, bet gyvenančią laimingą socialistinį gyvenimą. Žinoma, komunistinė tikrovė, Lietuvos žmonių pergyvenama prievarta jo iliuzijas beomant išsklaido.

Šio personažo, knygoje iš tikrųjų vienintelio, dvasinę kaitą, jo susidūrimą su tikrove ir galutinį asmenišką apsisprendimą autorius perteikia retoriniu būdu — veikias pats pasakoja savo pergyvenimus ir pats juos interpretuoja. Kadangi tokiu būdu knygos tezmės nėra kito atsvaros taško, skaitytoją kūrinyje įtikins tiek, kiek jį sugebės psichologiniai ir meniniai įtikinti pagrindiniai veikėjai (šiuo atžvilgiu bene rimčiausią kliūtį sudarys jaunuolio santykių su tėvais, ypač su motina, vaizdavimas — tie santykiai, ir geriausiai atveju, atskleidžia kaip nevaisingas normalūs). Reikia pripažinti, kad Amerikos jaunuomenėje šešiasdešimtajais metais populiarieji ideologiniai pakraipai autoriaus perteikiami tiksliai ir taikliai. Taip pat ir jaunuolio pergyvenimai Lietuvoje didele dalimi sustatyti pagal mūsų visuomenėje neblogoji pažįstamą okupuotos Lietuvos tikrovę — iš skaitytojų greičiausiai susilauks patvirtinimo, kad tikrai ten taip yra (gal tik drąsus vie-

ši pasaulėžiūriniai konfliktai su komunistinės sistemos atstovais už vasių stalo nuskambės kaip naujas, išeivių viešnagėms Lietuvoje netipingas reiškinys).

Tačiau kaip tik tas artumumas tikrovei duoda knygai daugiau žurnalistinės apybraižos ar reportazho, negu romano, pobūdį (pvz. daugelyje vietų ji panaši į Amerikos kultūriniuose žurnaluose nuolat spausdinamas politinio ir visuomeninio gyvenimo tam ar kitam krašte analizes po turistų akis). Nors romano sąvoka ir labai plati ir lanksti, vis dėlto skaitytojas tikisi tarpusavy susirytų įvykių grandinės, kurių reikšmės santykiu viena su kitom. *Kelionėje į Vilnių* to visgi pasigendama — jo struktūra yra pagrįsta iliustracijos principu: pvz. sv. tui pagerbti giminės ruošia geresnius pietus; kirsdamas gaidžiukui galvą, dedė Petras kirviu susižeidžia koją; dedė vežimas į ligoninę virsta sveciui proga „susipažinti su miesteliu ir medicina“ (p. 175) — ten koja sutvarkoma, tik duodant medicinos personalui piniginių kyšų. O daugiau apie dedės koją negirdėti — namo grįžus jau sutinkama asarojanti teta Veronika: vienas vaikas mokykloje persekiojamas už kryželio nešiojimą, antram gresia pavojus pakliūti už antitarybinę veiklą — avinui raudonos veliavėlės pritaistymą prie ragų. Kiekvieną tokį epizodą palydi pagrindinio veikėjo susimastymas ir santvarkos kritika.

Aplamai, *Kelionė į Vilnių* būti tikrai pavikusių grožinės literatūros kūrinių trūkdo galbūt pana-

Dominkono teologo, II Vatikano suvažiavimo patarėjo, belgų kilmės tėvo Edward Schillebeeckx dvitomis veikalas — viena svarbiųjų mūsų amžiaus kristologijų (angliškoji laida — The Seabury Press).

Grigą suprasti, Niską pagirti ir pabarti

Rašyti lietuvių rengiamų koncertų recenzijas (ypač idomėnų — apie visai netikusius čia nekaltam!) — sunku ir keblu, nes visuomet dvejoji, kuriuos vertinimo mastelius pasirinkti. Sykį girdėjus Vladimirą Ashkenazy skambinant Chopiną, koks mūšis! Išėjusios pianistas begali ta pati muzika užkerėti ir uždegti sielą? Regėjus Dievą, kuo begali sužavėti dievukai? (Tai pati bendriausioji to paties klausimo forma.)

Išsklausius Dietricho Fischerio-Dieskau „O du mein holder Abendstern“ ir vėliau girdint su tuo patiu kūriniu galinėjantis *Algi Grigą*, — ar reikia pirmąją patirtį visiškai užmiršti ir išjungti? Bet — atminties neištrinsi ir vaizduotės neužgniausi. Tad kaip?

Atsakymo į šiuos klausimus, gaila, nežinau ir neturiu. O gal kaip tik reikia — vaizduotės ne suspenduoti, o jai duoti kuo plačiausiai kelią, kad, jos skrydžiu pasileidęs, nebematumei esamosios tikrovės duobų ir šitaip kompensuotumei už prarastą tarp to, kas skamba ausyse, ir to, ką nesiojiesi atmintį?

Kartais, laimei, praraja ne tokia jau didelė. Kad ir kovo 19 d. Marijos aukštesnės mokyklos salėje įvykusio „Draugo“ koncerto — ar, geriau pasakius, tam tikrų to koncerto momentų — atveju. Kagi, net ir minėtoji Wolframo arija iš Wagnerio „Tannhauserio“ Grigo lūpose skambėjo ne per blogiausiai, ypač jei vertinimą palenkiamo klausimui: o koks gi kitas išėjusios lietuvių baritonas šį perliuką geriau sudainuotų už Grigą? Gal Kazys Yakutis? Taip, gal Yakutis, jeigu pamirštume faktą, kad Yakutis visą žodžių poeziją paskandina kažkokioje nematomoje burnų užliejusoje kosėje. O Grigui bent dikcija jokių problemų nesukelia (ir šiuo atveiliu jis tarp lietuvių solistų, pradant sopranais, baigiant bosais, nedaug turi konkurentų). Ryskus pas Grigą ir

muzikinės minties pagavimas, tam tikra originali dainuojamojo veikalo koncepcija. O jei ryšium su „Tannhauserio“ arija prisimėme Dietrich Fischer-Dieskau, tai kaip tik dėl to, kad aukštutiname registre mūšio balsas savo atspalviu gan panašus į vokiečių meistro, tik Grigas čia žymiai daugiau atsiduoda false-tu (užtat ir mūsų pirminis impulsas saviški nupeikimai!).

Siaip nuo meistro Grigą skiria — mokyklos nebuvimas. Tai dar viena priežastis širdžiai suskausti. Klausydamasis Grigo dainuojant Wolframo arija ar Tonio monologą iš „Pajacų“ prologo, taip ir pajunti, kaip anas sakė, tą išėjusios tragiką, vertusią ne vieną „nepelningo“ talento savininką rinktis tarp savojo talento išlėtojimo, iš vienos pusės, ir kovos už asmens ir šeimos materialinį būvį, iš kitos. O gražus Grigo balsas tikrai būtų buvęs vertas profesinio lavinimo ir gal net pakinkymo pilnaikei muzikos karjerai.

Be Wagnerio ir Leoncavallo arijų, A. Grigas atliko penkis L. Šimučio, jr., pagal tėvo (L. Šimučio, Sr. — Šilelio) žodžius parašytus romansus. Tai salsaus tono, silpno muzikinio išvystymo, vienodai liūdno nuotaikos dainelės, iš kurių solistas išsunkė turbūt viską, kas jose slėpėsi. Gerai, kad tolimesniu programos punktu ejo Verdi „Traviatos“ antrojo veiksmo dialogas tarp Violetos ir senio Žermanto, savo dramatiškumu pažadinęs klausytojus iš nuobodulio.

Pagrindine atsipeikėjimo priežastimi čia, žinoma, buvo sol. Maralin Niska. Ji iš sykiu užvaldė sceną, taip kad momentui net pamiršome, kur esame. Pirmą kartą šią solistę teko matyti ir girdėti, berods, 1975 m. Bostono operos pastatytose Puccinio „Madama Butterfly“ (diriguojant garsiajai Sarah Caldwell). Maralin Niska — vėtyta ir mėtų scenos veteranė, italų mokyklos dramatinis sopranas, su puikiom,

Solistė Maralin Niska „Draugo“ koncerte Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje, šių metų kovo mėn. 19 d. Nuotrauka J. Duobos.

Po „Draugo“ koncerto šių metų kovo mėn. 19 d. Marijos Aukštesniosios mokykloje, Chicagoje: smuikininkas William Mullen, dr. Vitalija Vasaitienė, solistas Algis Grigas, solistė Maralin Niska ir akompaniatorius Alvydas Vasaitis. Nuotrauka V. Rimšelio.

pilnom, lengvai iki pat „galior-kos“ skriejančiom aukštutinėm gaidom ir pakankamu stiprumu visuose registruose, tvirta kantilena (nors jos tembras ir nebūtų idealiai gražus: aukštesniame registre balsas protarpiais nusmailėja iki spiegių, o piano ir pianissimo tonai — nepakankamai švelnūs bei apvalūs), na ir, žinoma, laisva, užtikrinta laikysena scenoje. M. Niska itališkai atliko ne tik duetą su A. Grigiu, bet ir sunkiąją Violetos ariją

iš pirmojo „Traviatos“ veiksmo, be to, po vieną ariją iš Puccinio „Toscos“ ir „Bohemos“, Mozarto „Così fan tutte“ ir Cileos „Adriana Lecouvreur“.

„Draugo“ koncerte iš tiesų išgirdome dvi Maralinas Niskas. Apie vieną ką tik pakalbėjome. Apie antrąją šį tą pasakyti greitai pritrūktų gero žodžio. Mat solistė pasirinko lietuviškai sudainuoti net penkis lietuvių kompozitorių dainas. Kaip ji pati publikai nuo scenos pasisakė,

lietuviškos tarties ji viso labo mokėsi vieną savaitę. Kai kas jai išėjo labai gerai, kitkas — ne taip gerai, ar ir visai ne. Bet didžiausioji bėda ta, kad, įsitempusi žiūrėdama į ant pulso pasidėtą tekstą, ji visiškai sukompromitavo interpretaciją, o vietomis intonacijos prasme gerokai nuvažiuodavo žemyn. Bendro muzikinio integralumo atžvilgiu pakenciaimai buvo sudainuotos tik Tallat-Kelpšos „Ne margi sakalėliai“ ir gal Jakubėno „Ežerėlis“, bet ne pastarojo „Gėlės iš šieno“ bei „Na, tai kas“ ar pirmojo „Saulėle raudona“. Neabejojame, kad su šiuo lietuvišku repertuaru ilgiau susipažinusi ir apsipratusi, ji galėtų jį puikiai apvaldyti ir net jam suteikti tokių interpretacijos niuansų, kurių nelauktume iš savųjų dainininkų. Taipogi neabejojame solistės mielaširdingumu ir palankumu lietuviams (nors jos kalbėjimas per rampą į publiką ir lauzytų rimto koncerto etiketą). Bet ar nebūtų užtekę šia proga apsiriboti tik viena ar dviem kaip reikiant sudainuotom lietuviškom dainom?

Jei solistų palyda beveik visuomet skambėjo subtiliai ir švariai, tai buvo dar vienas akompaniatoriaus Alvydo Vasaitio laimėjimas prieš nebe pirmą kartą jam pasitaikiusį išdėvėsio tono išsklėrusį rojalį.

Koncertas baigėsi dviem nesitiktai bėsis, kai prie solistės prisijungė ir jos vyras, smuikininkas Bill Mullen; abu, palydinti A. Vasaitio, atliko porą Rachmaninovo pjesių. Šie melanholiškos, migdančios nuotaikos gabalai būtų labiau tiki į koncerto korpusą: bisui paprastai teikiama efektingesnė, virtuoziškesnė, labiau uždegantys (ir trumpesni) kūriniai.

Vis dėlto, kaip net bebūtų, visas koncertas — unikalus ir turinčias. Už tai labiausiai dėkoti reikia jo impresariui Algiiui Grigui. Ir jam atleisti, jei, koncerto ruošos techninių ir žmogiškių rūpesčių išsemtas, jis nuovargi ir įtampa atsinešė kartu su savim į sceną.

mdr.

Naujos knygos

(Atkelta iš 3 psl.)

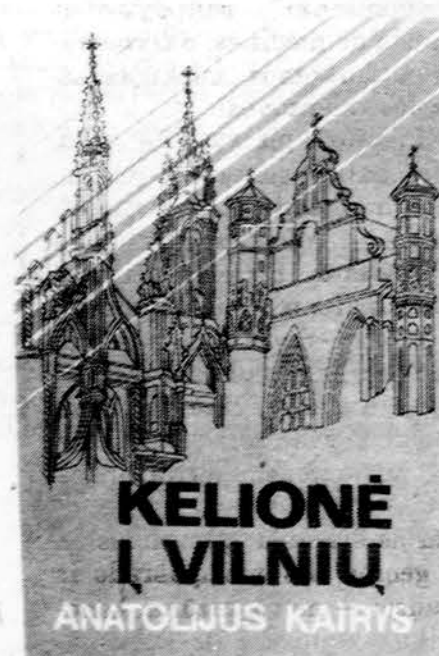
šios priežastys, kaip tos, dėl kurių praeitais metais Amerikoje buvo gerokai nusivilta Nobelio premijos laureato Saul Bellow vėliausiu romanu *The Dean's December*, o pastarasis ir sa'o tematika, ir sukirpimu ir pasakojimo tinkle turi sąsambų su *Kelione* ir *Vilniu*. Jame rašytojas Saul Bellow gal per daug nuolaidžiai sau leidžia įsitraukti į ištęstą pasaulėžiūrinį dėstymą, veikėjo su savimi pačiu nesibaigiantį argumentavimą, mažai bekreipdamas dėmesio į tai, kad kūriniui stinga fabulos, kad vidinės sąsajos tarp atskirų elementų neaiškios, kad knyga galutinai nesueina ir užsklęsta visuma, meniniai — ne vien minčių filosofinių gilumų — reikšmingi, ir todėl romano poveikis skaitytojui lieka pasklides.

Iš kitos pusės, dabartinio vadino „non-fiction novel“ žanro konvencijos, nors jos tebėra nenu-sistovėjusios, gal padėtų geriau suvokti tokių intencijų kūrinius. Tad gal ir į Anatolijaus Kairio *Kelionę* ir *Vilnių* tinkamiausia būtų žvelgti kaip į sąmoningai tikroviškumo siekiantį kūrinį. Bet tada jame pateikiama tikrovės interpretacija reiktų tikroviškumo kriterijais ir svarstyti.

Lithuanian Periodicals in American Libraries: A Union List. Washington, D. C., 1982. (x1, 125 psl.) Paruošė Jonas Baly, dirbęs kaip baltistikos specialistas Library of Congress europietiška skryje. Tai bibliografinė apžvalga, pateikianti 888 laikraščių, žurnalų ir periodinių leidinių pavadinimus. Į šį sąrašą įeina leidiniai lietuvių kalba, kur jie bebūtų leidžiami, leidiniai kitom kalbom apie lietuviškus reikalus ir leidiniai spausdinami Lietuvoje, nežiūrint kokia kalba. Detaliai informuojama, kuriuos iš šių leidinių turi Library of Congress ar kitos JAV ir Kanados bibliotekos. Šios bibliografinės egzemplioriai gaunami veltui, užsakant iš Library of Congress, European Division, Washington, D. C. 20540.

„Draugo“ romano premijos laureatas Anatolijus Kairys kalba premijos įteikimo vakare Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje, šių metų kovo mėn. 19 d. Nuotrauka J. Duobos.

Aldona Stempužienė ir Mirga Bankaitytė — dvi menininkės viename koncerte

Clevelando, klausytojams solistė Stempužienė 1983.2.27 koncerte pasirodė vėl su nauja, gana sunkia, pilna įvairių nuotaikų ir stilijų programa, kuri reikalauja jėgos, ištvermės, kūrinių studijos ir jų atlikimo technikos. Išvada — vispusiškas laimėjimas.

Solistė Aldona Stempužienė jau pačiai koncerto pradžiai pasirinko sunkų ir įmantrų Beethoveno kūrinių, reikšdami ir ariją *Ah! Perfido!* Tai nelengvai „įkandamas“ kūrinys ir dėl koncertuose nedažnai girdimas. Solistės balsinio turto, rimto darbo, kūrinio supratimo ir įsijautimo dėka *Ah! Perfido!* praskambėjo laisvai, užtikrintai, nesijautė kompozicijos sunkumai ar didesni balsiniai reikalavimai. Schumanno 7 dainos iš ciklo *Poeto meilė* (Dichterliebe) skambėjo kiekviena savitai, lyriškai, išryškintomis įvairiaspalvėmis nuotakomis. Lietuvių kalba dainos skambėjo švelniau, negu vokiečių.

Solistė Aldona Stempužienė yra meistriška lietuvių liaudies dainų interpretatorė tiek pokštėse, tiek ir koncertuose. Gal dėl to ir lietuvių kompozitoriai jos dainavime buvo pristatyti suprastai, šiltai, iškeliant dainos mistiškąsias nuotakas (Banaitis, Gruodis). Solistė Aldona Stempužienė padainavo dvi Jono Švedo kompozicijas: *Škestanti serenada* ir *Pasakų sakalas*. Tai dainos, kurias turbūt tik ji viena tegali išdainuoti. Švedo kūriniai sunkūs, neįmanomi be tobulos klausos, ištvermingo darbo ar drausmingumo, kad išvengus pasimetimo tonų-pustonių imant ir šokinėjantiose intervaluose, ypač, kai fortepijono palyda tokia tiršta, pilna disonansinių akordų. Jono Švedo kūriniai priskiriami neoklasikinei srovei, o kai kuriems muzikams jie primena lietuviškai skambantį Bartoką. Čia solistė tarsi „persistygavo“, susikaupė ir, nugalėjusi visus techninius muzikos sunkumus, atskleidė kompozitoriaus gilias užmačias ir dramines nuotakas. Solistė koncertą baigė padainavusi lietuviškai Verdi operos „Don

Carlos“ ariją, *O don fatale*. Siarija tarsi jai parašyta, sujasaugusi, jos megiama, dainuota ir šiame koncerte pakartota su dideliu laisvumu, pasitūkėjimu. Žemutiniai tonai stebinantys.

Muzikų Alfonso ir Onos Mikulskių mokinė, jaunutė kanklininkė Mirga Bankaitytė atliko keturis A. Mikulski kūrinus — *Koncertina*, *Megaitės svajonė*, *Ant ežerėlio rytojau* ir *Girios idilija*. Iš jų gal nuosirdžiausias kūrinys buvo *Girios idilija*. Sveikintina, kad pati kanklininkė pradeda aranžuoti, tuo papildydama savo koncertinį repertuarą. Šiame koncerte girdėjome jos aranžuotus Paolo Fuldgi *la luna* ir Gutiérrez *Alma llanero*, ryšium su jos koncertais Venesuele.

Kanklės yra ribotų galimybių instrumentas, tačiau Mirgos Bankaitytės rakose kanklės tapo žavios ir įvairiaspalvės drąsios akorduose ar paskirose stygose. Vis tiek, ar grojo su brauktu ar tik pirštais, kūriniai praskambėjo skaidriuose tonuose, o *Girios idilijos* jos skambinime lyg girdėjosi Ravelio *La mère ar Smetanos Mol-dau*. Mirgos Bankaitytės rankose kanklės lyg ir prarado metalinį toną, skambėjo švariai nuo forte iki pianissimo. Įdomiai valdydama ritmus ir dinamiką kartais sudarė įspūdį, kad groja arfa. Savo aranžavime Mirga jau parodo savitą techninį sprendimą, ramumą, gražiai sprendžia melodijos ir palydos santykį.

Aldona Stempužienė ir Mirga

Po koncerto Dievo Motinos parapijoje, Clevelande, įvykusio š.m. vasario mėnesio 27 dieną: kanklininkė Mirga Bankaitytė, solistė Aldona Stempužienė ir akompaniatorė Barbara Klonovskė. Nuotrauka Jono Garlos

Chicago teatruose Humoro mozaika

Chicago šiaurėje, šalia Second City teatro, kurio vardas turbūt padėjo atsirasti ir mūsų Antrojo kaimo vardui, yra kitas teatras: Practical Theatre, 1608 N. Wells. Dabar jis stato vadinamą improvizacinę komedią „MegaFun“. Tai rinkinis įvairiausių humoro gabaliukų, perpin-tų dainomis. Čia yra politinio humoro, juokingesnių kasdienių situacijų, mimikos, net ir akrobatikos bei magikos gabalėlių. Teatras turi savo orkestrą, susidedantį iš pianino, vieno styginio instrumento ir mušamųjų. Muzikinė „uvertiūra“ pradžioje, įtarpai viduje, be to — sudaroma palyda kai kurioms humoristinėms dainoms. Turinys sudarytas pačių aktorių, kurių yra septyni, tiek, kiek raidžių jų pastatymo pavadinime. Su tomis raidėmis jie ir išsėina į sceną. Teatras turi ir savo padalinį Evanstone. Vis dėl to mūsų Antrasis kaimas stipresnis ir vaidyba, ir repertuaru parinkimu bei svarumu. Šiame teatre daugiau noro publiką palinksminti, negu duoti scenos meno.

J. Pr.

NAUJI LEIDINIAI

• Theodore Brazys-Frey, RE-SPONSORIA MATUTINI TENE-RRARUM. Latin Responsories of Matins in the Easter Triduum for the Liturgy of Pre-Vatican II for Men's Voices (Tamsiosios Aušrinės responsorijos vyrų chorui). Spaudai paruošė kun. L. Budreckas. Išleista kun. Jono Ruokio lėšomis 1982 metais. Spausdino pranciškonų spaustu-vė, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, New York, 11207. Tiržas 500 egz. Kaina 3 dol. Platin-tojas — Library of Lithuanian Musicology, 3345 W. 56th Street, Chicago, IL 60636.

Apie kompozitorių ir kūrinių įva-de šitaip rašo kun. L. Budreckas: „Kun. Teodoras (Theodore) Bra-zys-Frey (1870-1930) buvo aukštąjį muzikos mokslą išėjęs Vokietijoje, Regensburgo bažnytinės muzikos mokykloje. Lietuvoje jis reikšėsi kaip gabus vargonininkas, aukšto lygio chorų dirigentas ir bažny-tinės muzikos profesorius moksli-ninkas. Jis buvo gilus grigalinio choralo žinovas, daugelio muzikos vadovėlių autorius, užsidesęs lietu-vių liaudies dainų mėgėjas bei rinkėjas, gabus jų harmonizatorius bei populiarintojas, žymus lietuvių tautinio muzikos meno teoretikas bei muzikologas ir

„MegaFun“ aktorių grupė

talentingas polifoninės muzikos specialistas, kūrėjas. Iš jo sukomponuotų gausių bažnytinės muzikos kūrinių populiariausi, gražiausi ir garsiausi yra Respon-soria Matutini Tenebrarum — Tamsiosios Aušrinės Responsorijos, kurios iki šiolie niekur nebuvo atspausdintos. Kad jos neužtų, pa-ruošiau jas spausdinimui, taip, kaip jos buvo nusirašytos vieno iš prof. T. Brazio buvusių mokinių“.

• Vincas Bartusevičius, LIE-TUVIŲ KULTŪROS INSTITUTO UŽDAVINIAI IR DAR-BAI. Lietuvių Kultūros instituto leidinys, 1. Lampertheim, Vokie-tija, 1982. Leidėjas: Lietuvių Kul-tūros institutas — Litauisches Kulturinstitut, Romuva, D 6840 Lampertheim — Huettenfeld 4.

1981 metais Vokietijoje įkurtas Lietuvių Kultūros institutas pra-deda savo leidinių seriją. Lei-diniai numatomi sąsiuvinio formato, neperididiniai, skel-biantys istorinę bei bibliografinę medžiagą ir specialias studijas. Pirmasis serijos leidinys nuvie-dia LKI steigimo istoriją ir nubrė-žia jo darbų laukus: išaiškinti, kurti ir skleisti tautinę kultūrą; užmegz-ti ir plėsti kultūrinis ryšius su kraštu, kuriame gyvenama; palaikyti ryšius su kraštu, iš kurio atvy-kome. Autorius savo pranešimą baigia, pastebėdamas, kad „LKI galėtų ir turėtų būti tas įrankis, kuris mums padėtų žengti tą žingsnį nuo placių, didelių, teoriš-kai suprastų tikslų prie konkrečių darbų. Tiems, kurie mano, kad visi toki užsimojimai tėra gryna utopija, galima pasakyti, jog da-bar bet kokios utopijos buvimas yra sąlyga, jog ji kada nors virs tikrove“ (p. 10). Priedai: LKI 1981 metų veiklos apžvalga ir LKI statutas.

• Vytis vol. 69, nos. 1, 2 (1983 sausis ir vasaris). Mėnesinis Lie-tuvos Vytis žurnalas. Vyr. redak-torė — Aldona Ryan, 6591 McEwen Rd., Centerville, OH 45459. Administracija — G. A. Mack, 2461 W. 45th St., Chicago, IL 60632. Prenumerata metams — 8 dol.

Sausio numeryje rašoma apie Lietuvos Vytis archyvo įkur-dinimą Alkos muziejuje Putname; įdomus reportažas apie Bridge-port, Conn. Sv. Jurgio lietuvių

parapijos 75 metų sukaktį — parapija, kuri anksčiau įstengė priimti didelį skaičių arių, nete-kusių savo bažnyčios dėl greitkelio statybos, dabar sėkmingai jungia likusius lietuvių parapie-čius ir ispaniškos kilmės bei juo-dosios rasės naujai įstojuosius — pamaldos laikomos lietuviškai, ispaniškai ir angliškai. Vasario numeris pagrindinai skirtas Lie-tuvos Nepriklausomybės paskel-bimui paminėti ir reikala kelti Lietuvos priešpaaudž amerikiečių visuomenėje pabrėžti.

Aidai nr. 1 (1983). Kultūros žur-nalas leidžiamas kas du mėnesiai tėvų pranciškonų, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Vyr. redaktorius — dr. Leonardas Andriekus, OFM. Administruoja J. Benvenutas Ramanauskas, OFM. Metinė prenumerata 15 dol., atski-ro numerio kaina — 2.50 dol.

Turinyje: J. Jakštas, „Aušra“ — tautos gaivintoja; Rimvydas Sil-bajoris, „Žmogus ir žodis pokari-nėje Lietuvos poezijoje“; Feliksas Palubinskas, „Ekonominės min-ties vystymasis ir Vilniaus uni-versitetas“; Antanas Paškus, „Proto psichologija“ (kognityvinė terapija); A. Plukas, „Lietuviško-ji veikla 1982 metais“; V. Vizgirda, „Aleksandro Marčiulionio kū-ryba“; Spausdinama Kotrynos Grigaitytės ir Žilvės Bilaišytės ei-lėraščių bei Antano Vaičiulio pro-zos. Platus „Iš minties ir gyve-nimo“ skyrius. Recenzuojamos knygos: Julijos Švabaitės *Vilties ledinė valtis*, Eduardo Cinzo *Mo-na*, Jono Zdanio *Voice on an Ant-hill*, Aurelijos Balasaitienės *Susi-tikimas pamary* ir Vytauto Alanto *Paversmiai*. Numeris iliustruotas Aleksandro Marčiulionio skulptū-rų ir piešinių nuotraukomis.

Akiračiai nr. 2 (1983 vasaris), išsėina kartą į mėnesį. Adresas: 6821 S. Maplewood Ave., Chica-go, IL 60629. Metinė prenumerata — 8 dol., atski-ro numerio kaina — 1 dol.

Chronicle of the Catholic Church in Lithuania no. 54, Au-gust 15, 1982 (American Publica-tion February 1, 1983). Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos nr. 54 angliskas vertimas. Vertėjas kun. Kazimieras Pugevičius, redaktorė Marian Skabeikis. Lei-džia Kunigų vienybė, 351 High-land Blvd., Brooklyn, NY 11207.

SPYGLIAI IR ROYGLIAI

Redaguoja dr. K. A. Dagys

TEGYVUOJA BALANDINIAI LAIKAI!

Nuostabūs laikai! Antai prieš porą dienų ramiai, tiesiog ignoruodami nustūmėm, nepastebėjom didžiosios metinės šventės — balandžio pirmosios. Turtum ji būtų antrasis pirmadienis ar dar kas blogiau. Juk tai diena, kada legaliai galima meluoti. Nei kas tą dieną — balandžio pirmą — raketa paleido, nei varpais pradėjo triukšmauti, nei iš patrankos į Kremlius mūrus šovė, nei didysis magistras išvedė savo ištikimųjų su plakatais pašalti gatvėje ir prie lietuvių tvirtovės pradžiuginti praeivius. Nieko. Baisus nepatogumas mėgstantiems prisilaikyti senų tradicijų. Net „Draugo“ pirmasis puslapis nepranešė tos linksmos šventės reikšmės.

Po tokio baisaus ignoravimo skubiai buvo sukvietas „Spyglių“ politinis sektorius ir ilgai, nuodugnai svarstė, po sėdžiavo, žiovavo, balsavo. Ir štai kokių išvadų priėjo: juk kiekvienam, kuris nors kiek nusimano politikoj, ekonomijoje, tronomijoje, astrologijoje, logijoje ar fiitologijoje aišku, kad balandinė šventė (ir ja gyvename) ne viena diena metuose, bet mažiausiai tris šimtus šešiasdešimt penkis ar net daugiau. Tokie geri laikai, kad jau nesikiame, kur teisybė, kur melas nuo ryto iki vakaro ir gyvendami, ir sapnuodami.

Seniau, kaip ir viskas, kas seniau, buvo geri laikai. Antai, kažkuriais trisdešimt keletais metais Lietuvoje įvyko savaitinis „Sėkmadienis“. Pasitaikė balandžio pirmą dieną sėkmadienį, ir laikraštis iškilmingai pranešė, jog tik šią dieną, sėkmadienį, Lietuvos bankas litais iškeis caro laikų rublius. O kas senų rublių neturėjo pasijotęs atsiminti? Ir subėgo kauniečiai prie banko, apstoję keliomis eilėmis. Policija buvo sualiarmuota, pamane, jog organizuojamas banko apipėsimas. Subėgo policijos pėsatininkai ir raiteliai, ilgai gindžiosi su minia, nenorėjusia skirstytis. Kad paskui redakcijai langus daužė tie patys piliečiai, tai jau kitas klausimas. Pramoga visvien neeilinė.

Būta ir daugiau panašių atmintinių balandinių žaidimų. Ar ne 1938 metais viena Pennsylvanijos radijo stotis pranešė, kad artėja iš Marso invazija, vadinasi, gelbėkitės, kas galite. Ir kilo panika, gelbėjosi žmonės. O Brazilijoje, Aracaju radijo stotis tą dieną pastebėjo besileidžiančius žmogelius iš kito pasaulio. Piliečiai net urvus kasėsi. Kai kurie šoko į šulinius ir iš jų niekad neišsikapstė. Lenkijoje, Lodzėje, radijofonas užliarmavo, kad pas juos įsiveržė plėšikai. Klausytojai pašaukė policiją. Policija rado duris užrakintas, jas išlaužė. Viduje esančius visus suėmė, nežinojo, kurie gali būti plėšikai, kurie ne. Porą valandų radijo stotis neveikė, iki paaiškėjo melagystė. Taigi buvo kadaise geri laikai.

O dabar ar negerai? Ar negeriau nežinoti, kur teisybė, kur

melas? Antai padangių satelitai fotografuoja ir džiaugiasi, kad ruskiai negali pasisukti savo raketom, kiekvienos raketos net svoris žinomas ir pirštų nuospaudos surinktos. Bet tie, kurie spėjo iš anapus prasmukti, juokiasi iš mūsų: tarp tų raketų dauguma yra „potiomkinai“, sulipdytos iš šiaudų ar medinės, o tikros raketos laikomos miškuose iškastose slėptuvėse.

Kalbant apie ruskus, arba, kaip dabar sakoma sovietus, negalima nutylėti jų nuopelnų, kad ir reformuojant balandinę šventę. Pirmiau džiaugėmės tik vieną dieną per metus, o dabar per visus dienas. Pagal seną, nepakeistą kalendorių ir melagių karalius Leninas gimė rusų žemėje ar tik ne balandžio pirmą dieną ar jos oktavoj. Tai ir nuostabu, kad jis šiandien genialiausias iš genijų. Jis viską išrado ir pradėjo — ne tik bizūną, konklagerį, samavorą ir rubašką, bet ir elektrą, garvežį, automobilį. Jis dar buvo pirmas ir astronautas (jo terminu kosmonautas), ko jis pats neturėdamas laiko neišrado, tai liepė išrasti kitiems. Jo liepimu kažkoks Mažaiskis išrado lėktuvą, kitas toks pats Sabakalovas elektros lemputę (padarė labai paprastai — kriaušėje apgyvendino švento Jono vabalį). Vėliau paaiškėjo, kad Leninas ir tikrai jis sutvėrė saulę, mėnulį ir dar kažką padangė pakabino, kad būtų naktį šviesiau, tik nedori kapitalistai po jo mirties tą pakaboklį (vadinkime antruoj menuliu pavogė).

Beje, tikras šmeiztas sakyti, kad Leninas mirė. Jis dar nemirė ir vargu kada mirs. Taip rašo ok. Lietuvos spauda. Leninas, ne kas kitas, gyvas kiekvienam kolchoze, dalyvauja partijos suvažiavimuose, sėdi prezidiume ir įkvėpia kiekvieną, jei kam pritrūksta kvapo ir bando pasakyti kitą žodį, negu įrašyta jam paduotam lape. Kad jis gyvas, liudija tokie mokslo ir meno korifejai, kaip Vladas Niunka, Širmaitis, Justinas Marcinkevičius. Pagaliau, kaip jis gali būti miręs, jei net Antanas Jonynas rašo:

Nuos sienos žvelgia Leninas. Ugninės, gyvos, širdį perversiančios akys. Jos ir numirėlių gali prikelti.

Ir kūrybos nerimu uždegti.

Ir prikėlė. Jeigu jis gali kitus numirėlius prikelti, tai aišku, kad ir pats gyvas. Jei nebūtų gyvas, argi Ivanas Ruskis būtų galėjęs ant mėnulio išsikelti anksčiau, negu tai padarė amerikietis Armstrongas? Juk ir Chruščiovas pranašavo, rašė taip „Tiesa“, kad „Pirmas, kas pastatys koją ant mėnulio, bus tarybinis kosmonautas“. Ar ne taip buvo? Tik jo, Lenino, įkvėpti sovietai pasiekė negirdėtos ekonominės gerovės, seniai pralenkė Ameriką ir kitus. Jei ne sovietai, kapitalistai badu mirtų — neturėtų nei kviečių, nei kukurūzų. O kad Chicago „Sun - Times“

Taikos angelas paskutinį savo misijoj.

Iš vokiečių spaudos

LAISKAS GYDYTOJUI

„Gerasis Daktare, Aš visada žinojau, kad Jūs neapsakomai geras žmogus, todėl ir pasiūniau savo dėdę pas Jus dėl negalavimų kairės kojos didžiojo piršto. Kai siunčiau, jis spardėsi, sakė, kad pasveiks. Bet aš jį prikabinau. Po kelių apsilankymų pas Jus jis iškeliavo ten, kur ir reikia seniems keliauti, o aš dabar negaliu atsidžiaugti jo palikimu. Ačiū jums, Daktare“.

SOV. SAJUNGOJ GERIAU

Kai po lapkričio 2 dienos balsavimų du mėnesius nežinojom, kas buvo išrinktas Illinoiso gubernatorium vienas iš ok. Lietuvos partinis, lankydamasis Chicagoje, pareiškė: „Kokia čia netikusia pas jus tvarka! Mes ne du, o tris mėnesius prieš rinkimus žinojom, kas bus išrinktas“.

Amūras buvo jaunas, blogai ištre-niruotas šaulys...

KELSIŠ IR MIRUSIEJI

Kai jau visi mėgsta pranašauti, pranašaujame ir mes: Chicago mero rinkimo dieną, balandžio 12, kelsis iš numirusių ir bent keliose būstinėse balsuos ir tie, kurie mirė net prieš daugelį metų. Susirinkus atiduoti balsus ir tie, kurie niekad nebuvo gimę nei mirę. Geriau negali būti nei šviesiausioje Sovietų Sąjungos imperijoje.

rašė, jog sovietai patys nemo-ka net siuvasmosios mašinos pasidaryti, tai šmeiztas. Kiekvienoj sovietų respublikoj yra bent po dvi, tris siuvasmąsias mašinas (kad jos atsivežtos po Berlyno kritimo, tai čia mūsų vidaus reikalas).

Viso to akivaizdoje drįstame tvirtinti, kad nors seniau buvo ir geri laikai, bet kai melagių karalius su visais karaliukais gyvas, geresnių kaip dabar negali būti. Tegyvuoją balandis ir visi balandiniai metai!

Martynas Žiponas

O norėjo kitus paskandinti!

Iš graiku spaudos

Spaudos apžiūrėjimas

Vienas skirtumas tarp Chicago ir Romos, kuris tuoj pastebimas, yra šis: dvasininkai ir seselės gatvėje nesisveikina.

A.S., „Mūsų žinios“

Keturkampių stalų pasaulyje yra žymiai daugiau. Taip pat ir keturkampių protų.

Pr. Visvydas

Vaikai greičiau išmokyti rašyti, jei jiems leistų rašyti ant tik ką išlieto cemento.

„Tėvishės žiburiai“, III.10

Ir matau, jo rankos pirštai virpa, kaip mažo ėriuko uodegėlė.

L. Dovydenas, „Draugas“, II.26

PLYTOS DABAR MADOJ

E. Kleinė Lietuvos Dukterų draugijos susirinkime sausio 23 pasakė: „Nupirkus mūrą, šelpiamajam plytos nepaduos“.

Dr. J. Adomavičius „Drauge“ vasario 15 rašė: „Keiskime vatinę duoną į plytą“.

Priatminus paskutinį argumentą vienų lietuvių prieš kitus, kaip anąsyk prie Jaunimo centro, neabejojame, kad tas civilizotas produktas pasidarys labiausiai linksniuojamas.

MOTERYSTĖ BE NUOTAKOS?

Pranas Gasparonis rugėjo 23 dieną Sv. Jurgio bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą.

Iš parapijos biuletenio

APSIMOKĖJO PLAUKTI

Įbėgau apsipirkimo centre į maisto krautuvę tik buteliui sodos. Prie kasos prieš mane stovėjo moteriškė su labai didele lietuviška veizeliu, sakė skubanti ir negalinti užleisti manęs greit sumokėti už tą vieną butelį. Teko laukti kelias minutes.

Kai moteriškė nustūmė savo veizelį, kasininkė padavė dolerį, bet ji man jį grąžino ir pridūrė:

— Tą butelį pridėjau prie jos sąskaitos.

„Reader's Digest“

Ėjai Biblijos pirkti į silkių krautuvę — na, ir gavai silkiems vynioti popierių. Gėrei iš avies pėdelės, taip ir pavirtai avelė.

Dr. J. Adomavičius

Bijokite Dievo, pirkite kny-gą!

Kun. V. Rimšelis, MIC.

Prasau truputį linksniau!

Iš vokiečių spaudos

RELIATYVUMO TEORIJA

Garsusis mokslininkas Albertas Einšteinas buvo pakviestas kalbėti mokslininkų konvencijoj Ohio State universitete. Tarp kita ko, jis ten buvo užklaustas apie reliatyvumo teoriją. Einšteinas ją paaiškino taip: kai vyras sėdi su gražia mergina, visa valanda laiko jam atrodo kaip 10 minučių, bet jeigu jį pasodintum ant karšto pečiaus, ir viena minutė atrodytų ilgesnė už valandą...

Ar žinote, kad Amerikoj yra 452 kapinės šunims?

Laiškai „Spygliams“

ANUPRŲ YRA ŽYMAI DAUGIAU

Dr. Henrikas Lukaševičius mums parašė malonų laišką ir sako: „Kadangi mano feljetonas „Draugo“ 1982 m. 241, 242 ir 243 nr.) buvo pristatytas Margučio konkursui slap- vardžiu Anupras (Spirgutis), tas vardas buvo vartojamas tekste, o šiame rašiny kartojami keli žodžiai iš minėto feljetono (kaip, pvz., nevidonas), tai atsirado nemažai įtariančių, jog ir šis straipsnis („Skubėkite atsiminimus rašyti“, vasario 5, „Sp.“ - Red.) mano. Šiuo pareiškiu, kad su tuo rašiniu neturiu niekio bendro“.

„Spygliai“ su malonumu visu šimtu nuosimčių patvirtina, kad dr. Henrikas Lukaševičius su straipsniu tikrai nieko bendro neturi.

KURSAI MARŠALAMS PARENGTI?

Su įdomumu skaitiau nepaprastą „Naujųjų“ informaciją, kurią ir „Spygliai“ išskėlė, kad buv. vokiečių kancleris Helmut Schmidt Maskvoje mokė ar surengė kursų sovietų maršalams ir kad jų susirinko, gal ir egzaminus visi išlaikė, ne mažiau kaip trys šimtai. Esu iki ausų sužavėtas tokiu pasisekimu. Tik kyla klausimas, kodėl mes, lietuviai, neturime nei vieno maršalo? Maršalų dar nevadiname nei didžiojo narsaus magistro, nei irgi narsaus netaikliojo didžiojo šaudytojo. O reikėtų ir jiems tokius antpečius uždėti, vieną kitą žvaigždę prisegti. Taigi, ar nevertėtų bent surengti trumpalaikius maršalų kursus? Kaip mes galime gyventi, neturėdami nei vieno maršalo?

Bonifacas Tabakas, St. Petersburg, Fla.

PATARKIT KĄ DARYTI

Esu pagyvenus, paprasta moterėlė, bet norėčiau žydeti, kaip ramunėlė, gražinti jaunystę ir bent prieš mirtį iščiukės gražia gulbe pavirsti. Rašiau daktarui Adomavičiui, prašiau patarimo, klausiau, kaip atjaunėti, gal jis žino. Ir jis patarė: valgyk rūgų pieną, lietuvišką duoną, sūrį, o dėl grožio smegenų nevalgink. „Jei silkių sveiką turėsi, kaip gėlė daržely žydėsi“. Deja, rūgusis pienas, rūpi duona, sūris nepadėjo, jaunystės grožis nebegrįžo, tik pilvas padidėjo. Jūs, Daktare, patarkit ką daryti, kaip iš apkiutusių čiukės išmintinga pasidaryti?

Čiukė (antroji)

Pavogė kiną

— Ponas, ar jums nereikia šalgatvio plytelių? — užkalbino mane dar vidurvasary prie pakau-nės „Dviejų milžinų“ kavinės du mėlynosios.

— Taip. — atsakiau.

— O raudonų plytų nereikia?

— Taip...

— Galima ir jų. Už du puslitrus pakrausim. Tik dar reikia pagauti sunkvežimį.

— Visų pirma reikia apžiūrėti tai, ką siūlote, — pasakiau.

Nuvedė jie tada mane Alekso-tan. Į Antakalnio ir Vidukalnio gatvių sankryžą. Parodė jie tarp dilgelių ir kanapių stypsančio, lyg griauamo, lyg statomo raudon-plyčio pastato sienas ir apie jas suverstas plytų, plokščių, lentų krūvas.

— Kas tai? — paklausiau dviejų milžinų.

— Senovėj buvo kino teatras „Pašvaistė“. Prieš penkerius metus jį ėmė kažkas griauti. Prieš ketverius — atstatinėti. Prieš dvejus visi jį paliko. Mes lošiam atviromis kortomis. Ko reikia — galim pakrauti. Ne jūs, — kitas pa-imis.

Pasiteiravau tuomet Kauno kinofikacijos skyriuje, kodėl taip apleisti „Pašvaistės“ kino teatro atstatymo darbai, kodėl sudary-tos sąlygos medžiagų grobstymui.

— Tas kinas seniai jau nebe mūsų balanse, — paaiškino ten. — Perdavėm jį knygų prekybai.

— Pas mus jis niekur neužba-lansuotas, — paaiškino ir ten.

— Patys nežinome, ką pra-dėjo vieni, perėmė kiti, kas ką kam perdavė ar ko atsikratė, — tepa-aiškino mums ir Kauno miesto Poželos rajono vykdomojo komi-teto vadovai.

„Šių metų pabaigoje vėlė apsilankiau Aleksote pasižiūrėti, kas gi iš to buvusio atstatomo ar perstatomo „Pašvaistės“ kino teatro belike.

O ten šiandien tik dvi jo kėrtės bestypso. Greta nei plytų, nei lentų, nei naujai išmūrytų sienų. Net ir seni šalgatviai apie buvusį kino teatrą išlipinėti.

Klausinėju aplinkinių namų gyventojus. Gal bent jie ką nors naujesnio žino ar girdėjo apie „Pašvaistę“.

— Žinom tiek, kad dabar, kai žmonės išstamė po plytgalį tą kiną, lengviau ir mes, ir rajono milicija atsiduso. Dingo ir jame rinkdavęsi girtuokliai bei kitokie patamusių gaivalai. Taigi pavogė patamusių gaivalai. Taigi pavogė kiną, o su juo ir nusikaltimo šalti-nį bei jų priežastį. Visiems šian-dien ramu ir nebėra už ką prikrip-ti...

„Šluota“, 1982, Nr. 24

Klientai su viršutiniiais drabužiais ir kepurėmis neap-tarnaujami, o už dingusius drabužius neatsakome.

Skelbimas Jonišio valgykloje

... Iš prancūzų spaudos

Balys Pavabalys

NERAGAUSI — APSIGAUSI

Kai cukrus druską susitiko, Tai viens antram labai patiko.

Buvau ir aš su jais kartu Ir gėriau kavą tuo metu.

Ir bėriau cukrų ant kiaušinio, Tiesiog ant baltymo ir trynio, O kavą gėriau su druska, Lyg būčiau puskvailis, ar ką.

Bet jiem abiem tatau patiko, Ir vėl mane apgauti tyko. Tik nežinau, ar jie kalti, Kad abiejų veidai balti.

Jony's Aluona BALANDINĖS PABIROS

Laukinis laikraštis neskaito

Jei tu prieš daugel metų Kartojai šią šūki, Jį vėl kartok, bičiuli, Tik laukiniu nebūki.

O būt pagunda ima, Kada eini pro knygą: Rožanskas tau ją siūlo, O tu Rožanskui — špygą.

Žodžiai tėvynei

Ak, mūsų tėvynė — Bedalė jinai! Ją mindo, kaip mynė, Nauji stalinai.

Avelėm subliovę Jie — plėšrūs vilkai, Raudoną rankovę Nudažė pilkai.

Tokių veikėjų seniai reikėjo

Jei kalbamas čia apie veikimą Veikla tik ta, kur aš krutu. O jei kiti plūšėti ima — Aš pirmas tept juos degutu.

Galiu kalbėt per visą dieną, O pasakyti taip mažai. Galiu tave paverst į krieną, Kad nuo manęs nusigrįžai.

Erškėtis ant pylimo

Pasėjau erškėtį Ant pylimo, Dėl jauno bernelio Nemylimo.

Nereikia man šito Nedorėlio, Neturi jis namo, Nei dolerių.

DABAR ŽINOSIU

Vienas amerikietis paaiš- kino, kodėl iš Europos atvykę vyrai pionioms vis dar bučiuo-ja rankas, ne lūpas: tai vie- nintelė vieta, kur dar nėra uždėta jokio dažo ar tepalo.

Dr. S. Aliūnas

ŠVENTO JURGIO SMAKAS

Šventas Jurgis, ietį nusidrožęs ilgą, Joja per kalnynus ir lankas margas, Žirgo kaklas riestas, ieties kotas žvilga, Jurgis duria smaką, ryjantį mergas.

O dabar jau sako, visa tai legenda, Jau nebe šventųjų, o kiti laikai, Į narsus jau žmonės pitys smakui lenda, Ir ponitūs dūms putia kaip smakai.

Jau girksnoja Jurgis sau kur nors martini, Balzoko muziejų ietis be jėgos, Švento Jurgio žirgas per arklių lenktynes Nunešioja laimę tau ant uodegos.

Smakas šiandien sėdi garbingai už stalo, Gryčioj ir seklyčioj jis visur yra, Ant vieny jis pučia baisiai juodą smaką, O kitus užlieja pragaro siera.

Ir šiandieną niekas nieko nebebijo — Kas gi mums tas Jurgis su visu smaku, Kai bičiulis švelniai artimą praryja, Apkeptą svogūnais arba česnakų.

LIETUVIŲ FONDO S-MAS

Lietuvių Fondo valdyba išsiuntinėjo nariams kvietimus, apyskaitas ir informaciją apie L. Fondo 1982 metų veiklą. Metinis 20-tas narių suvažiavimas šaukiamas š.m. balandžio 9 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Visi nariai prašomi suvažiavime dalyvauti, o negalintieji — įgaliooti atstovauti dalyvaujančius. Neturintieji dalyvaujančių kaimynų, prašomi įgaliooti Lietuvių Fondo tarybos, valdybos ar kontrolės komisijos narius, kurių pavardės ir adresai yra antrąje įgaliojimo pusėje.

Lietuvių Fondo taryba posėdžiavo kovo 20 d. Margučio pastogėje ir aptarė artėjančio narių suvažiavimo pasiruošimo eigą bei numatė komisijų branduolius. Posėdžiui vadovavo tarybos pirmininkas St. Baras, o sekretoriavo M. Drunga.

Nežiūrint ekonominio atoslūgio ir kitų renginių, kuriems telkiami finansai, Lietuvių Fondo pirmųjų dviejų mėnesių įnašai yra labai džiuginantys, nes sausio ir vasario mėnesiais pagrindinis kapitalas paauugo 81,500 dol. ir pasiekė 2,460,000 dol. Investavimai yra gerame stovyje ir laukiamas nemažesnis pelnas, kaip praėjusiais metais. Turimų akcijų vertė nuolat gerėja ir pralenkia knygine vertę.

Taryba nutarė neteikti pasakolų organizacijoms, asmenims ar bendrovėms, nes praktika parodė, kad pasakolų gavėjai nesistengia jas grąžinti ir paskolas laiko dovanomis. Kadangi Lietuvių Fondo pagr. kapitalas yra nejudinamas, tokios negrąžintos paskolos turės būti nurašomos nuo gaunamo pelno, sumažinant skirstomą sumą kitiems reikalingam.

Pelno skirstymo komisija, gavusi paramai gauti prašymus, ypač studentų studijoms, dar labiau sustiprins žinių rinkimą per vietos L. Fondo įgaliojinius ar LB apylinkes. Geriausiai būtų, kad prašymai ateitų jau su vietos įgaliojinių rekomendacija. Pelno skirstymo komisija pageda didesnės talkos ir kooperavimo visų institucijų, nes pati viena negali viską žinoti ar reikiamas žinias surinkti.

Meno puoselėjimo komisija ruošiasi išstatyti parodai dail. Prano Domšaičio kūrinius. Parodos vyks II Pasaulio Lietuvių dienų metu birželio 21 — liepos 9 d., Galerijoje ir Valeskos meno studijoje. Sudaryta reprezentacinė kolekcija ir bus laikoma ateities Lietuvai, o antra dalis — parduodama meno mylėtojams.

Lietuvių Fondo fed. kredito kooperatyvas veikia plečia, atidaromi nauji skyriai ir indėliai didėja. Šiuo metu indėliai jau prašoko tris su puse milijono dolerių.

Lietuvių Fondo leidinys yra surinktas, pirmoji korektūra peržiūrėta ir paruošta lauzymui. Į šią knygą patenka visi L. Fondo nariai ir veikla iki 1982 m. gruodžio 31 d. Prenumeratoriai prašomi būti kantrūs ir knyga gali pasirodyti net L. dienų metu.

Dar šiais metais bus realizuoti keli stambesni testamentiniai palikimai, kurie papildys L. Fondo pagrindinį kapitalą. Palikimai sudaro svarbią kapitalo dalį ir šiuo metu jau pasiekė 653,000 dol., todėl svarbu sudaryti testamentą ir visą ar bent dalį turto palikti Lietuvių Fondui, įrašant taip:

Lithuanian Foundation, Inc., 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629.

Dalyvaukime metiniame narių suvažiavime ir reiškime savo nuomones bei pagėdavimus.

A. Juodvalkis

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Nuoširdų sveikinimą ir linkėjimą siunčia Cicero lietuviams ir visiems bičiuliams Chicagoje ir kitur

SV. ANTANO PARAPIJOS KUNIGAI:

Klebonas J. STANKEVICIUS

Kun. A. RUTKAUSKAS

Kun. A. Valančius

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime visiems

mūsų draugams ir pažįstamiems.

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime mūsų draugams, klientams ir pažįstamiems.

A — J MEATS

PRIME CHOICE MEAT — LIETUVISKOS DESROS
MOSŲ SPECIALYBĖ

2433 West 69th St., Chicago, IL 60629, Tel. HE 6-6888

VIOLA ir ANTANAS PLIENIS, Savininkai

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linki

mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

CHERRY MEAT PACKERS, INC.

4750 So. California Ave. Chicago, IL 60632

Phone — YA 7-1200

Simon's

Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti LIETUVĄ kartu!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

siūlome jaunimui rugpjūčio 6 — rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 12	Liepos 7	Rugsėjo 1
Gegužės 19	Liepos 14	Rugsėjo 9
Gegužės 26	Liepos 21	Sialio 6
Birželio 23		Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dviejų savaitių maršrutu — Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Kovo mėnesį bus nupirktos velykines dovanos giminiams Lietuvoje (automobilai ir kiti daiktai).

- Nuperkame kooperatinius butus giminiams Lietuvoje
- Sutvarkome dokumentus išvykimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus
- Tarpininkaujame suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminiams Lietuvoje

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas. Smulkesnių žinių teiraukitis Toronto skyriuje, kuriame sąžiningai patarnaujame jau 23 metai

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR

Montrealis — (514) 669-8834 — L. Stankevičius

Istaigos savininkai Vytas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime mūsų parapijiečiams, rėmėjams, geradariams bei pažįstamiems, kad visi bendrai galėtume sėkmingai darbuotis švenčiausios Panelės Marijos Gimimo parapijos gerovei.

Klebonas Kun. ANTANAS ZAKARAUSKAS

Kun. Vito Mikolaitis

Kun. Antanas L. Markus

Kan. Vaclovas Zakarauskas

Linksmų Velykų švenčių

LINKIME VISIEMS

GEROS VALIOS

LIETUVIAMS

Midland Federal Savings

8929 S. Harlem Avenue,
Bridgeview, Illinois
Tel. 598-9400

4040 Archer Avenue, Chicago, Illinois
Tel. 254-4470

2657 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois
Tel. 925-7400

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Sveikiname savo klientus ir visus pažįstamus.

LAVERGNE PHARMACY, 14th St. ir 50th Ave.

Cicero, Illinois 60650 — Phone 652-1070

B.A. Osmolak, R.Ph. — R.F. Reiman, R.Ph. — L.P. Martini, R.Ph.
R. Straiger, R.Ph.

Happy Easter to all our Friends.

WEST LAWN SERVICE STATION

NORM and PAUL

Tune-ups, Brakes, Mufflers, Tires, Wheel Balancing, Batteries
4425 W. 63rd Street, Chicago, Ill — at 63rd & Kenneth
PHONE — 284-9262

PLASTIC SLIP COVERS

- UPHOLSTERING
- WINDOW SHADES
- BLINDS

AT AFFORDABLE
PRICES

SHOP AT HOME SERVICE
DAY OR EVE. NO OBLIGATION.

INTERNATIONAL PLASTIC SLIP COVERS

4732 S. Pulaski
PH. 927-4233

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

WANTED HOUSEKEEPER. Monday through Friday. 10 rm. house. Cleaning, cooking and care of 2 children. Salary depends upon experience. Call 239-6363 after 6 p.m.

DEMESIO

Ieškoma moteris kompanijonė gyvenanti prie senyvo amžiaus lietuvių moters. Nemokamai duodamas kambarys privačiame mažame name Miami, Floridoje. Dėl informacijos kreiptis į Lynn Zakevich, tel. 305-661-3758 arba 666-8016.

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARILYN NOREIKIENE

SIUNTINIAI LIETUVĄ

Labai pagedaujančios geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2808 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Telef. — 925-2787

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Ivairių prekių patrinkimas nebrangiai ir mūsų mūdžiu.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Telef. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumų

Telef. 376-1882 arba 376-5996

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

V. SASNAUSKAS

atlieka visus

CEMENTO DARBUS

Naujus ir pataisymus

Telef. — 476-8402

Biznieriams apsimoka skelbtis

dienraštyje "Drauge".

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. miegamasis kamb. Gailmybė naudotis virtuve, Marquette Parke. Skambint po 6 val. vak. 737-1940

ISNUOM. 3-jų kamb. apšild. butas 1-me aukšte Marquette Parke. Yra virinimui pečius. Skambint WA 5-5913

REAL ESTATE

Garfield Ridge area — 5 room brick. 3 bedrooms. Carpeted throughout. Central air. 2 car garage. Panned basement and much more. By owner. Immed. occupancy. Upper 60's

Call after 3:30 — 985-8831

Home for sale by owner. Oak Lawn — across the street from St. Gerald Church. Modern brick and frame b-level. 3 bedrooms, large living room and family room, 1 1/2 baths. Low taxes. Bus stop on corner. \$79,000. Call 424-2625 or 424-2034.

4 butų po 5 kamb. mūrinis. Atskirai apšildomi. 2 mas. garažai. Didelis sklypas. Lemonto apylinkėje. Kreiptis į savininką tel. (312) 257-7406.

SAVININKAS parduoda 3-jų miegamųjų mūrinį "raised ranch" namą apylinkėje 83-cios ir Kostner. 72,000 dol. Dėl tolimesnių informacijų skambinkite tel. 581-4785.

APYL. 60-os ir KNOX. 2-jų butų po 5 kamb. (po 3 mieg.) 15 m. senumo. Įrengtas rūšys. Garažas, soninis įvažiavimas. Skambint (angliškai) — 596-9072 arba 585-3855.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 mas. garažas. Alumin. langai. Svarus. \$62,000. 72-ra ir Wash-tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Telef. 436-7878

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje

Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašu kreiptis į mūsų istaigą. Mes mielai jums patarnausime. Mūsų istaiga priklauso "M.L.S." — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptarnaujam pietvakarių Chicago ir priemiestius.

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski Road

TEL. — 767-0006

DEMESIO

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, sa- rantuotai ir sąžiningai.

4514 S. Talman Ave. 927-3559

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MASINAS IR SALDYTUUVUS

Kreiptis į Hermaną Dečkį

Telef. 585-0624 po 5 val. vak.

Kalbėti lietuviškai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radija

Stereo ir Oro Vėsinimai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi- siems prieinamos.

Laiškas "Draugui"

1923 M. SAUSIO MĖN.
IŠVYKIAI KLAIPĖDOJE

Jūsų korespondentas kovo 15 d. laidoje pranešė apie Klaipėdos krašto sukilimo 60 metų sukakties minėjimą New York'e. Drauge su visuomene esu už tai dėkingas. Tačiau, kaip teisininkas ir istorikas, noriu patikslinti jo pranešimą apie mano kalbą istorijos labui.

1922 m. rudenį gen. Bulota man sakė leisis vyresnįjį sūnų Kęstutį ir vidurinįjį, tačiau jauniausiąjį "Pasiliksiąs sau". Jo žodžiai giliai mane paveikė. Mano vyresnysis brolis Petras tebetarnavo kariuomenėje, aš išėjau, tad jaunesnysis brolis Julius telieka tėvams, kurie gyveno neutralioje zonoje, Varėnoje. Tad nieko apie ruošiamus įvykius nesaikiau broliams. Tačiau rytdieną po mūsų atvykimo į Panevėžį atvyko dar vienuolika — jų tarpe ir Julius, mano brolis, žymusis LFLS sportininkas. Jis neklausė mano raginimo grįžti. Ir jo septynioliką gimtadienį, sausio 9 d., išvykome į Lauksargius. Sausio 15 d. per kautynes regiu Julį su Liudu Jablonskiu ir St. Prankelevičium gulint su kulkosvaidžiu už poros šimtų metrų kitapus gatvės prefektūros kryptimi, o aš gulėjau kitapus Šv. Jono bažnyčios. Julius šėrė kulkosvaidį, o nuo bažnyčios kilo raudonos dulkės dėl prancūzų kulkosvaidžių ugnies. Aš ir meldžiausi, ir verkiau, kai lietuvių kulkosvaidis nutilo, nepažįstamas kulkosvaidininkas (Lukšys?) pasilenkė ginklą patikrinti ir atkrito negyvas.

Julius pasitarė su savaisiais, kulkosvaidį atitraukė už kojų, pasiemė dėdes ir pasitraukė. Tik kitą dieną sutikau juos sveikus. Ne "uosto sargyba" man pranešė apie lenkų laivą — mes patys pamatėme. Pranešiau mūsų 2-sios grupės vadui Kalmantui direktorijos rūmuose. Jis man liepė vykti į Berliner Hof (vėliau Ryto) viešbučio antrą aukštą ir pranešti "rinktinės kuopos vadui Budriui". Ten 8 p. p. karininkas Strielniekas parodė aukštą uniformuotą vyrą su dar nematytais ženklais — ant apykaklės juodi trikampiai su sidabrine briauna, ant antpečių trikampė žvaigždė sidabriname rate (vėliau tie ženklai buvo įvesti kariuomenėje). Atidaviau pagarbą, "ar tamsta rinktinės kuopos vadas? — Taip. Kaip pavadė? jis smalsiai mane apžiūrėjo, sako "Budrys". Pranešiau jam, ką Kalmantas liepė. Jį apspito būrys karininkų. Budrys teiravosi, kas gerai moka lenkiškai. Jie raivėsi. Galop aš jam pasakiau, kad esu dirbęs dienraščio "Litva" redakcijoje pas prof. Zigimą Žemaitį ir Sakowiczį. Tai Budrys man liepė vykti į lenkų karo laivą, pranešti apie permainas valdžioje ir kad, jei jie neišplauks ligi vidurnakčio, tai paleisime ugnį. Mane palydėjo porą vyrų. Lenkų laivas "Komendant Pilsudski" buvo porą šimtų metrų atstu

nuo turistinių laivų prieplaukos. Lenkai nuleido valtį. Man liepė ginklus palikti krante ir įsėsti į valtį. Lenkų igulai komandavo prancūziškai — "allez... allez".

Laivan įlipus, kapitonas stojo atokiau, su manim kalbėjo du jaunesnieji karininkai, keliasdešimt jūreivių žioplėnė jo į mane — su skauto (faktinai JAV kariuomenės) skrybėle, su žalia "MLS" juosta. Jie sakėsi atvežę naują antantės igulos vadą, kraštas priklauso antantei ir jis vykdyt tik antantės įsakymus. Mane grąžino į krantą.

Aš niekad nebuvau "paskirtas į vyriausią sukilėlių štabą vado Jono Budrio žinion" — tik kitą dieną skaičiau jo atsisaukimą į patyriau, jog tai mūsų vyriausias vadas. Pasikiau Amerikoje su juo susibičiuliavome. Aš pasilikau 2-sios grupės trečioje kuopoje leit. Prano Gudyno būryje.

Amerikiečių laivas Klaipė-

doje nesilankė. Lankėsi britų karo laivas "Caledon" — 3-sios grupės Steponas Darius lankėsi tame laive, anglai norėjo futbolą žiemą sužaisti, bet laivas buvo prancūzų zonoje. Prancūzų transporto laivas atplaukė vėliau, o jų kreiseris Voltaire negalėjo įplaukti. Chicago korespondentas Donald Day atvyko iš Rygos ir stotyje nufotografavo — filmavo amerikiečius (buvome Darius, Pr. Rimkus, Andrius Martus, Ant. Ivas ir aš, bet amerikiečių buvo ir daugiau, o Jonas Romanas padovanojo automobilį, kuriuo Raud. Kryžius vežiojo sargyboms užkandžius ir gėrimus).

Dr. Kostas R. Jurgėla

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet
Šeštadieniai pagal susitarimą
6006 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000

ADVOKATAS ALGIS GLAMBA

6600 South Pulaski Road
Chicago, Illinois 60629
TELEF. — 767-0803
Valandos pagal susitarimą

"Mt. Greenwood Chapel" GREENWOOD FUNERAL HOME

3032 West 111th Street
233-2257 561-4343

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupykite, pirkdami: Čia
jų reikmenis. Pasinaudokite paslaugų planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pigiai.
Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Remontas, Parduoda, Taiso
Vieš 50 metų patikimas juma
patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Ch'go.
Phone — 581-4111

SVEIKINIMAI II PASAULIO LIETUVIŲ DIENOMS

Sveikinimai II Pasaulio Lietuvių Dienoms ir skelbimai bus talpinami VI JAV ir Kanados Dainų Šventės programoje.

Pilno puslapio kaina — \$100.00, pusė puslapio — \$50.00,
ketvirtis puslapio — \$25.00 JAV valiuta.

Sveikinimų ar skelbimų tekstą ir čekį Lithuanian World Festival, Inc. vardu siųsti p. Sofijai Džugienel, 7240 So. Mozart St., Chicago, IL 60629 U.S.A. — Tel. WA 5-3682, po 5 val. vakaro.

Sveikinimai ir skelbimai turi būti gauti prieš 8 m. balandžio mėn. 15 dieną. Dainų Šventės programa bus platinama per visas Pasaulio Lietuvių Dienas.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

3314 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629 Tel. PR 6-8998

Linksmų Šv. Velykų Švenčių savo prieteliams ir klientams linki

COMPLETE AUTO SERVICE

STASYS DAPKUS, savia.

AUTOMOBILIŲ TAIŠYMO DIRBTUVĖ

4542 S. Western

Cliffside 4-2241

"Amber Holidays"

1983 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 20	— \$1075.00	Liepos 20	— \$1338.00
Gegužės 4	— 1075.00	Rugpjūčio 3	— 1338.00
Gegužės 11	— 1229.00	Rugpjūčio 17	— 1528.00
	(su Ryga)		(su Ryga)
Gegužės 25	— 1285.00	Rugsėjo 7	— 1338.00
Birželio 15	— 1528.00	Rugsėjo 19	— 1143.00
	(su Ryga)	Rugsėjo 26	— 1110.00
Birželio 22	— 1338.00	Spalio 5	— 1229.00
Liepos 13	— 1528.00		(su Ryga)
	(SU Ryga)		

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydes vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalaujant kreiptis į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P.O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Norintiem atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.
Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Alina RUDŽIŪNAS.
Prices are based on double occupancy and are subject to change.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. PRANCIŠKOS JAKAITIENĖS

Balandžio mėnesį 5 dieną sueina penkeri metai nuo mūsų mylimos motinos ir senelės mirties. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios už Jos sielą bus atšaujamoms mirties dieną Lietuvių Pranciškonų vienuolyne, Brooklyn, N.Y., Madride, Ispanijoje, ir Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, Illinois, 8-tą valandą ryto.
Prašome artimuosius ir palangiškus Ją savo maldose prisiminti.

SEIMA IR SESUO

A. + A.

STASIUI GRUŠUI mirus,

liūdesio prisigėta jo žmona EMILIJA, DANUTĖ BA-
RAUSKIENĖ, gimines ir artimuosius širdingai užjau-
čiame ir kartu liūdime.

PRANĖ IR VLADAS PAULIUS
JONĖ IR VYTAUTAS STASKUS

DRAUGAS, šeštadienis, 1983 m. balandžio mėn. 2 d.

A. + A. Prof. Dr. JONUI KUODŽIUI mirus,

žmonai BRONEI, dukrai DAIVAI BARZDUKIENEI
ir sūnui GEDIMINUI su SEIMOMIS, didelio liūdesio va-
landoje, reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ
BOSTONO SKYRIUS

A. + A. ANTANUI PETRAUSKUI

staiga mirus Floridoje ir palaidotam Detroite, Mich.,
liūdesio gaubiamus žmoną ADĄ, sūnų VIKTORĄ su
SEIMA ir visus GIMINES nuosirdžiai užjaučiame.

KUN. MYKOLAS KIRKILAS
JONAS PASTUKAS

Aktoriui ir dailininkui

A. + A. KAZIUI VESELKAI mirus,
žmoną Aldoną, šeimą ir artimuosius
širdingai užjaučiame.

CHICAGOS SCENOS DARBUOTOJAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Kopyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sveikinam "DRAUGO" skaitytojus ir bendradarbius su šventomis
VELYKOMIS ir linkim visiems nuotaikingų švenčių bei daug
laimės ir sveikatos.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Insured Savings • Home Loans

2212 WEST CERMACK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608 • TELEPHONE 647-7740

VALDYBA IR DIREKTORIAI

OFFICE HOURS:

Monday, Tuesday, Friday 9 a.m. to 4 p.m.
Thursday 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday 9 a.m. to 1 p.m.
No Business Transacted on Wednesday

PARKING LOT — Adjoining our Office Building

APLINK MUS

× **Sol. Jonas Vaznelis** praėjusį sekmadienį buvo nuvykęs į Detroitą, kur davė religinį koncertą Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, Southfield, Mich. Klebonas čia yra kun. V. Kriščiūnevičius.

× **Aurelija Ivinskienė**, 94 metų amžiaus, sunkiai susirgo ir kovo 31 d. buvo paguldyta Loretto ligoninėje dr. Petro Kisieliaus priežiūroje. A. Ivinskienė yra a. a. prof. dr. A. Ivinskio ir kitų motina. Chicagoje šiuo metu yra jos anūkas Kęstutis Ivinskis, studijuojąs matematiką. Ją globoja B. Prapuolenienė ir K. Pabedinskis.

× **Rita Polikaitytė**, aštunto skyriaus šv. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje mokėsi, laimėjo pirmą premiją už mokslo projektą, prie kurio darė septynis mėnesius. Projektas yra, kaip valyti vandenį nuo įvairių užteršimų. Ją pamėnė ir nuotrauką kartu su mokytoju M. Slovey išspausdino "Southwest News-Herald" laikraštis.

× **Pranas Paulikas**, kuris buvo pasveikęs po ilgesnio gydymosi ligoninėje, vėl susirgo ir paguldytas šv. Kryžiaus ligoninėje dr. R. Nemicko priežiūroje. Vėlykas teks ligoniui praleisti ligoninėje, bet linkime jam bent po švenčių grįžti namo.

× **Snieguolė Zalatoritė**, studijuojanti žurnalistiką, iš Lietuvos žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondo gavo kuklią stipendiją, kuri jai buvo įteikta "Aušros" laikraščio 100 metų sukakties minėjime Jaunimo centre. S. Zalatoritė yra labai dėkinga už stipendiją ir žada bent radarbą lietuviškojo spaudoje. Ji yra ir "Draugo" bei jaunimo laikraščių bendradarbė, rašanti gražius reportažus.

× **I Lituan opera II-se** Pasaulio Lietuvos dienose, liepos 1 d., Auditorium teatre yra vienas iš didžiausių kultūrinių renginių. Bilietų dar yra ir juos galima gauti J. Vaznelio prekybos, tel. 471-1424. Visi kviečiami būti operos rėmėjais ir mecenatais, kaip ir kas metai, aukojant 100 dol. ir daugiau, kuriems skiriami 2 spektaklių bilietai. Operos garbės rengėjams, aukojantiems 1000 dol. skiriamos 6 vietų ložės. Čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian Opera Company, 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× **Proga aplankyti Hot Springs (Arkansas)**. Tautinio meno ansamblio "Grandis" dalis šokėjų dalyvaus Hot Springs festivalio programoje š. m. birželio 4 d. (savaitgalis). Iš Chicago autobusas išvažiuoja birželio 3 d. 6 val. vak. Kas norėtų pasinaudoti proga aplankyti Hot Springs ir gauti daugiau informacijų, prašomas paskambinti iki balandžio mėn. 16 d. po 7 val. vak. tel. 425-4549. (pr.)

× **"Antro Kaimo" pastatyma**, kuris įvyks balandžio 16 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos parapijos salėje, Cleveland, Ohio, bilietus galima įsigyti parapijos svetainėje po pamaldų ar paskambinus St. Butrimui 481-2130 arba V. Brizgiui 261-4077. Rengia LB Ohio Apygarda. (pr.)

× **Dėmesio**. Nepamirškite pasveikinti savo artimuosius Vėlykų proga su gražiomis lėlijomis ar kitais žydinčiais vazonais. Patarnaujame Marquette Parko, Gage Parko, Brighton Parko apylinkėms, taip pat ir priemiesčiama. Baltic Blossoms — tel. 434-2036. 2451 W. 69 St. (sk.).

× **Jonas Yla**, a. a. kun. Stasio Ylos brolis, iš Chicago nuvykęs į savo brolio laidojimą Putname, susirgo ir paguldytas Putnamo ligoninėje. Ligonis pamazū sveiksta.

× **Kostas Ostrauskas** Chicagoje bus balandžio 23 dieną, "National Endowment for the Humanities" lietuvių jaunimo projekto kviečiamas. Tą popietę su dramaturgu K. Ostrausku ruošiamos diskusijos, į kurias kviečiamos lietuvininkės mokyklos, studentai ir šiaip besidomį. Tiksliau bus pranešama vėliau.

× **Studentų Vėlykų šokiai** bus šį sekmadienį 8 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

× **Video filmas** apie dailininką V. Petravičių, kurį pagaminė WNIT-TV South Bend, Ind., vėl bus rodomas South Bend 34 kanale balandžio 14 d., 12 val. dieną ir balandžio 17 d. 12:30 val. p. p.

× **II-jų Pasaulio Lietuvių dienų** transportacijos komitetas sudaro: Jonas Baris — pirm., Anatolijus Kazakevičius, Teresė Drūtė, Rita Likanderytė, Leonas Radvila, Ina Stravinskaitė ir Vida Soliūnaitė.

× **Prano Domaičio** dailės kūrinių parodos atidarymas įvyks balandžio 8 d. 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje. Pirmą kartą matysime 70 naujų paveikslų. Lankymo valandos tik savaitgaliais: penkt., balandžio 8 ir 15 dienomis nuo 6 iki 9 v. v., šeštad. ir sekm., balandžio 9, 10, 16 ir 17 dienomis nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak. Parodą rengia Dailiojo Meno institutas — Lietuvių fondo sekcija. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

× **"Galerijoje"** vyksta Suomijos lietuvių Christian Laine architektūrinė paroda apie savadintą "Temporary Monuments". Parodos atidarymas bus balandžio 8 d., penktadienį, nuo 5 iki 9 val. vak.

× **A. a. Vytauto Sirutavičiaus** Siročo, Detroit, Mich., mirties paminėjimo proga jo šeima per mėsų bendradarbių St. Garliauskų atsiuntė 20 dol. auką. Labai ačiū.

× **Washingtono Lietuvos Pasitūrinė** rūmų atnaujinimo aukų rinkimas dar tęsiasi. Visuomenės susipratimo dėka šiemet reikalui suaukota apie 95.000 dol. Pagal architektų apskaičiavimą remonto būtiniausiems darbams užbaigti reikia 120.000 dol. Todėl komitetas, susidedantis iš Altos ir Lietuvių Bendruomenės rinkliavą tęsia iki gegužės 1 d. Aukos siunčiamos pasiuntinybės adr.: Lithuanian Legation, 2622 16th St., N. W., Washington, D. C. 20009. (pr.)

× **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, vienintelė lietuviška paminklų bendrovė Chicagoje, savininkai L. ir G. Kazėnai. Priemiamiausios kainos, geriausios sąlygos. (sk.)

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą**. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, 2615 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

× **RAŠOMOSIOS** maš. lietuvišku raidynu visom kalbom. GAIDOM, viasuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą. tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. J. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Income Tax** pareiškimai pildomi pagal susitarimą — Cicerioje, Chicagoje ir Lemonte. Skambinkite vakarais telef. 985-9684. Ričardas Burba. (sk.)

Kovo 30 d. "Draugą" aplankė kandidatas į Chicago merus Bernard Epton. Iš kairės: inž. Antanas Rudis, Bernard Epton, J. Talandis, M. Rudienė ir "Draugo" red. M. Drunga, apklausinėjęs kandidata.

Nuotr. J. Duobos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ALIAS SUSIRINKIMAS

Kovo 18 d., penktadienį, 8 val. vak. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos, Chicago skyriaus, vicepirm. Albinas Smolinskas atidarė visuotinį susirinkimą, dalyvaujant apie 40 narių, pagelbinio moterų vienetui viešnių ir svečių. Pirmiausia jis apgailestavo, kad pirm. Vytautas Budronis serga ligoninėje, gerai taisosi ir rytoj sugrįš namo. Jo pavestas jis pranešė, kad pavasario programoje numatytas gegužės mėn. pradžioje pavasarinis piknikas Budronių sodyboje, o už mėnesio bus maldymosi gegužinė Stasio Jokušausko baseine.

× **Rita, Birutė Finizio**, Rialto, Cal., mūsų rėmėja, mums rašo: "Linkiu visiems šv. linksmų Vėlykų... Aš tikiu, kad pasaulis taip, kaip ir pavasaris, atsisiga ir atsinaujins ir žydės Viešpaties Jėzaus meile". Labai ačiū už linkėjimus ir 20 dol. auką.

× **Bilietus į Dainų šventę**, kuri bus liepos 3 d., Pasaulio Lietuvių Dienų metu, galima gauti Vaznelių parduotuvėje Gifts International, 2501 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629, USA (tel. 312 — 471-1424). Bilietų kainos: US 17 dol., 15 dol., 13 dol., 10 dol. ir 5 dol. Užsiskaitant čekius prašoma rašyti Lithuanian World Festival, Inc. vardu, kartu pridėdant sau už adresuotą voką su pašto ženkleliu.

× **Lemonto Maironio mokyklos** pavasario balius bus šeštadienį, balandžio 23 d., Carriage Greens Country Club. Gėrimai prasidės 7 val. vak., seks vakarienė, atliks programą Fausto Strolis grupė "Vaiva", o po to gros "Aidas" šokiams. Dėl bilietų skubiai kreipkitės pas Astą Reitnerienę tel. 460-1790 arba Gražina Vasienę tel. 985-1174. (pr.)

× **1983 metų "Neringos"** stovyklos. Lietuvių kilmės, angli kalboj — birželio 26 — liepos 9. Lietuvių mergaičių — liepos 10 — 30 dienomis. Lietuvių berniukų — rugpjūčio 14 — 27 dienomis. Ateitininkų — liepos 31 — rugpjūčio 13 dienomis. Registruoti: I. C. C. Putnam Ct. 06260. (sk.)

× **Ruošiame kelionę į Sunny Hills, Florida**, balandžio 22-25 dienomis. Skambinti M. Kielai tel. 737-1717. (sk.)

× **"Beragio ožio metai"**, tai naujasis Kazimiero Barėno romanas, kuriame autorius nuosekliai ir įdomiai vaizduoja nepriklausomybės laikų Lietuvos provincijos gyvenimo tikrovę. Romaną galima gauti pas platintojus, "Drauge", arba užsisakyti "Ateities" leidykloje, 16349 Addison, Southfield, Mich. 48075. Knyga 557 pusl., kainuoja 12 dolerių. (sk.)

Bronė Kovienė, buvusi skyriaus pirmininkė, dabartinė kelionių direktorė, gegužės 16 d. rengia išvyką autobusu į House on the Rock, Wisconsin. Čia 43 dalyviai, užmokėję po 16 dol. galės apžiūrėti tą įdomią istorinę vietovę, stebėti keliuose parkuose, turėti pikniką ir pasidžiaugti gražia Wisconsin gamta.

Čia Albinas pristatė pagrindinį vakaro kalbėtoją dr. Antaną Pranckevičių, mokslininką, paleontologą, kelių knygų ir daugelio straipsnių autorių. Jis gimė 1942 m. Lietuvoje. Jaunystę praleido centrinėje ir vakarietoje Europoje. Po antro pasaulinio karo grįžęs į Lietuvą, buvo išstremtas į Sibirą. Atlikęs tremties terminą, baigė universitetą Leningrade. Dalyvavo eilėje geologinių ekspedicijų įvairiose Sovietų Sąjungos dalyse. Rašytojas, scenaristas, buvo vienas iš sovietų nepriklausomos rašytojų sąjungos steigėjų. Nuo 1979 m. buvo literatūrinio almanacho "St. Petersburgas" atsakingas redaktorius. Dar tik nesenai atvyko į Ameriką.

Dr. Antanas Pranckevičius pareiškė, kad savo kalboje jis pasakos apie kadrų paruošimą geologinėje tarnyboje, ten atliekamus geologinius darbus, mokslinius laipsnius ir disertacijas, ginamas Tarybų Sąjungos Sovietų Sąjungos dalyse. Rašytojas, scenaristas, buvo vienas iš sovietų nepriklausomos rašytojų sąjungos steigėjų. Nuo 1979 m. buvo literatūrinio almanacho "St. Petersburgas" atsakingas redaktorius. Dar tik nesenai atvyko į Ameriką.

Po dvejų mokslo metų visi geodezijos studentai yra vežami praktikai į Krymą, kuris tarnauja kaip didžiulė laboratorija. Čia studentai turi savarankiškai dirbti tą, ką jis dirbs baigęs universitetą, turi parašyti ataskaitą ir ją apginti. Už tai gauna pažymį, kuris atiteityje turi daug reikšmės. Po trečio kurso studentai atlieka gamybines praktikas įvairiose geologinėse ekspedicijose po visą Sovietų Sąjungą. Čia jis dirba techniku, inžinieriu arba lektoriu. Po ketvirtą kurso iš panašios ekspedicijos jis turi parsivežti medžiagą savo diplomui paruošimui ir vėliau jo apgynimui.

Tolimesnei pažangai reikalinga apginti kandidatinę ir daktarinę disertaciją. Dėl kandidatinių disertacijų reikia stoti į aspirantūrą. Čia reikia studijuoti, dirbti gamyboje ir išlaikyti egzaminus penketukais. Gaunama ir stipendija. Aspirantūrinės ekspedicijos yra gerai

Jaunimas LB Vid. Vak. apygardos surengtame Lietuvos Nepriklausomybės 65-rių metų minėjime vasario 20 d. Jaunimo centre.

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio

Nuotr. J. Tamulickio